

# ALMANYA

# GÖÇ REHBERİ

2026 Güncel • Eğitim • Çalışma • Denklik • Yerleşim

*İnteraktif Karar Ağacı Sistemiyle — Size Özel Yol Haritanızı Bulun*

**Mert Yılmaz**

Ağır Almancı — [agiralmanci.com](http://agiralmanci.com)

BÖLÜM 1 • Giriş, Uygunluk Testi ve Ana Karar Ağacı

## Bu Rehber Kimin İçin?

Bu rehber; Almanya'da okumayı, çalışmayı, iş kurmayı ya da ailesine kavuşmayı düşünen, süreç hakkında güvenilir ve güncel bilgiye ihtiyaç duyan herkes için hazırladı. İster lise son sınıf ğrencisi olun, ister niversite mezunu bir mühendis, ister mesleki eğitim almak isteyen biri — bu rehber sizi baştan sona okumaya zorlamıyor. Bunun yerine, birkaç soruyla sizi doğrudan kendi durumunuza uygun bölüme yönlendiriyor.

Elinizdeki bu ilk bölüm; rehberin nasıl kullanılacağını, kim olduğumu ve neden bu rehberi hazırladığımı, genel bir uygunluk değerlendirmesini ve tüm g yollarını birbirine bağlayan merkezi karar ağacını içeriyor. Sonraki bölümlerde (Eğitim, alışma, Denklik, Yaşam, Girişim ve diğerleri) her konu kendi içinde çok daha detaylı işlenecek.

### BİLGİ — Bu rehber ücretsizdir

Bu rehberi hazırlarken tek amacım, Almanya'ya gitmeyi düşünen herkesin doğru ve güncel bilgiye erişebilmesi. İçerik boyunca resmi kaynaklara dayanan, tarafsız bilgi bulacaksınız. Yeri geldiğinde, bu süreçte size nasıl destek olabileceğimi de kısaca anlatacağım — ama karar her zaman sizde.

## Bu Rehberi Kim Hazırladı?

### Merhaba, Ben Mert Yılmaz

2021 yılında ben de sizin şu an bulunduğunuz yerdeydim: elimde bir sürü açık sekme, onlarca farklı forum yorumu ve net olmayan bilgiler. Almanya'ya ğrenci olarak geldim ve oturma sürecimi adım adım kendim yönettim. Süreç boyunca doğru bilgiye ulaşmanın ne kadar zor olduğunu, yanlış bir adımın haftalarca gecikmeye nasıl yol açabildiğini bizzat yaşadım.

Öğrenci vizesiyle geldikten sonra süreç boyunca kazandığım deneyimle önce Ausbildung'a (meslek eğitimi) geçiş yaptım, ardından nitelikli iş vizesine başvurarak kariyerime Almanya'da devam ettim. Yani bu rehberde anlatılan yolların birçoğunu kağıt üzerinde değil, bizzat kendi hayatımda yaşadım.

Bugün Ağır Almancı markasıyla 1000'den fazla kişiye Almanya vize, g ve denklik süreçlerinde rehberlik ediyorum. Almanya'da yerleşik bir ekibimiz ve ofisimiz var; danışanlarımızın dosyalarını baştan sona bizzat takip ediyoruz. Bu rehberi de aynı yaklaşımla, elimden geldiğince dürüst ve gerçekçi bir şekilde hazırladım: neyi vaat edebileceğimi, neyi edemeyeceğimi baştan söylüyorum.

### MENTOR NOTU — Ben Olsam Ne Yapardım?

Bu rehberi yazarken kendime hep şunu sordum: '2021'deki hlime bugün ne anlatırdım?' Cevabı bu sayfalarda bulacaksınız — dolambaçsız, abartısız ve güncel.

## Neden Bu Rehberi Hazırladım?

Türkçe kaynaklarda Almanya'ya göç konusunda çok sayıda bilgi var — ama çoğu ya eski, ya eksik ya da birbiriyle çelişiyor. Bir forumda okuduğunuz bilgi bir yıl önce doğruyken bugün geçerliliğini yitirmiş olabilir; özellikle maaş eşikleri, Sperrkonto tutarları ve puan sistemleri neredeyse her yıl güncelleniyor. Bu rehberi, 2026 itibarıyla geçerli, resmi kaynaklara dayanan tek bir yerden erişebileceğiniz bir kaynak olsun diye hazırladım.

## Sürekli Güncellenen Bilgi Sistemi

Almanya göç mevzuatı sık değişiyor. Rakamların ve şartların güncel kalması için, resmi kurumların kendi duyurularını düzenli olarak takip ediyorum — bu rehberdeki bilgiler de bu kaynaklara dayanıyor:

- Make it in Germany — Almanya'nın resmi göç ve yerleşim bilgi portalı
- Bundesagentur für Arbeit — Almanya İş Kurumu; çalışma izni onaylarını bu kurum verir
- BAMF — Federal Göç ve Mülteciler Dairesi
- Auswärtiges Amt ve büyükelçilik/konsolosluklar — vize başvurunuzu burada yaparsınız
- IHK FOSA, ZAB, Anabin — diploma ve meslek denkliğine bakan resmi kurumlar
- Gesetze im Internet — güncel kanun metinlerinin yayınlandığı resmi kaynak

## Bu Rehberi Nasıl Kullanmalısınız?

Bu rehber baştan sona okunmak üzere tasarlanmadı. Aşağıdaki 3 adımı izleyerek doğrudan size uygun bölüme ulaşabilirsiniz:

1. Bu bölümün sonundaki 'Ana Karar Ağacı'ndan başlayın — size sorulan ilk soru: 'Almanya'ya neden gitmek istiyorsunuz?'
2. Verdiğiniz her cevap sizi ilgili sayfaya yönlendirecek — o sayfaya gidip okumaya devam edin.
3. Emin olmadığınız noktalarda bu bölümdeki 'Uygunluk Testi'ne dönüp genel bir değerlendirme yapabilirsiniz.

## Kutu Rehberi

Rehber boyunca aşağıdaki renkli kutu türlerini göreceksiniz:

| Etiket                          | Kutu Türü                     | Ne İşe Yarar                                      |
|---------------------------------|-------------------------------|---------------------------------------------------|
| BİLGİ                           | Bilgi Kutusu (mavi)           | Nötr, ek açıklayıcı bilgi                         |
| UYARI                           | Uyarı Kutusu (kırmızı)        | Riskler, dolandırıcılık uyarıları, kritik hatalar |
| İPUCU                           | İpucu Kutusu (yeşil)          | Pratik, deneyime dayalı tavsiyeler                |
| MENTOR NOTU                     | Mentor Kutusu (turuncu)       | 'Ben olsam ne yapardım?' kişisel yorumum          |
| KAYNAK                          | Kaynak Kutusu (gri)           | Bilginin dayandığı resmi kaynak                   |
| ☑ / ☐                           | Kontrol Listesi               | Belge/adım checklist'leri                         |
| SİZE NASIL YARDIMCI OLABİLİRİM? | Yardım Kutusu (bordo çerçeve) | Size nasıl destek olabileceğim + iletişim         |

Almanca resmi terimler her zaman Türkçe karşılığıyla birlikte, parantez içinde verilecektir. Örnek: Oturum İzni (Aufenthaltserlaubnis), Bloke Hesap (Sperrkonto).

## Ana Karar Ağacı — Buradan Başlayın

Aşağıdaki soruyu kendinize sorun ve size en yakın seçeneği işaretleyip belirtilen bölüme geçin.

### BİLGİ — Rehberin bu sürümünde neler var?

Şu an elinizde Eğitim Yolları, Çalışma Yolları, Denklik ve Serbest Meslek & Şirket Kurma bölümleri eksiksiz olarak yer alıyor. Aile Birleşimi ve Schengen yolları ile İş Başvuru Süreci ve Almanya'da Yaşam bölümleri hazırlanıyor ve tamamlandıkça bu rehbera eklenecek. Aşağıda bu yollardan birine yönlendirildiyse ve hemen bilgi almak isterseniz, [agirmanci.com](https://agirmanci.com) üzerinden doğrudan benimle iletişime geçebilirsiniz.

### Almanya'ya neden gitmek istiyorsunuz?

- **Eğitim** → Üniversite, dil okulu, Ausbildung, Duales Studium, Yüksek Lisans, Doktora [→ BÖLÜM: Eğitim Yolları]
- **Çalışmak** → İş teklifiniz var/yok, diploma var/yok [→ BÖLÜM: Çalışma Yolları]
- **İş kurmak** → Serbest meslek ya da şirket kurmak istiyorum [→ BÖLÜM: Serbest Meslek & Şirket]
- **Schengen** → Kısa süreli ziyaret / turizm amaçlı [→ BÖLÜM: Diğer Vize Türleri — Schengen]
- **Aile birleşimi** → Almanya'da eşi/ailesi olan biriyim [→ BÖLÜM: Diğer Vize Türleri — Aile Birleşimi]
- **Emin değilim** → Önce genel bir değerlendirme yapmak istiyorum [→ Bu bölümdeki Uygunluk Testi'ne geçin]

### UYARI — Birden fazla seçeneği işaretlediyseniz

Bu normaldir — birçok kişi hem eğitim hem çalışma yolunu aynı anda değerlendiriyor. Bu durumda önce 'Hangi Göç Yolu Size Uygun?' bölümündeki karşılaştırma tablosuna bakmanızı öneririm; orada tüm yolları yan yana görüp önceliklendirebilirsiniz.

## 1.1 Almanya Size Uygun mu?

### Genel Bir Bakış

Almanya, dünya genelinde en çok tercih edilen göç ülkelerinden biri. Güçlü bir ekonomisi var, devlet üniversitelerinde eğitim neredeyse ücretsiz, nitelikli işgücüne büyük ihtiyaç var ve hukuk sistemi görece öngörülebilir.

Ancak her ülke gibi Almanya'nın da kendine has zorlukları var: dil bariyeri, bürokratik süreçlerin yavaşlığı, iklim ve kültürel uyum, ve büyük şehirlerde artan konut sıkıntısı bunlardan bazıları.

Bu bölümün amacı sizi Almanya'ya gitmeye ikna etmek değil — dürüst bir öz-değerlendirme yapmanıza yardımcı olmak. Aşağıdaki test, resmi bir başvuru değerlendirmesi değildir; yalnızca hangi yönde ilerlemeniz gerektiği konusunda size fikir vermek için tasarlanmıştır.

### Almanya'nın Sunduğu Fırsatlar

- Devlet üniversitelerinde çoğu programda okul harcı yok (yalnızca dönemlik ~150-350 € katkı payı)
- Nitelikli işgücü açığı yüksek — özellikle mühendislik, sağlık, IT ve zanaat mesleklerinde
- AB'nin en büyük ekonomisi, görece istikrarlı iş piyasası
- Belirli şartlarla 5 yıl sonra kalıcı oturma/vatandaşlık yolu açık
- Schengen bölgesi içinde serbest seyahat imkanı

### Gerçekçi Olmak Gereken Noktalar

- Almanca bilmeden iş bulmak (özellikle akademik olmayan sektörlerde) zordur
- Bürokratik süreçler (randevu bulma, evrak işleri) sabır gerektirir
- Büyük şehirlerde (Münih, Berlin, Frankfurt) konut bulmak rekabetçidir
- Hiçbir danışmanlık firması ya da rehber size '%100 kabul/vize garantisi' veremez — kararlar resmi kurumlara aittir

#### KAYNAK

Make it in Germany — Federal Almanya'ya Göç Portalı  
DAAD — Almanya'da Yükseköğrenim İstatistikleri

## Uygunluk Testi

Aşağıdaki 10 soruyu cevaplayıp her sorudaki puanı toplayın. Bu test bilimsel bir ölçüm aracı değildir; sadece hangi göç yolunun sizin durumunuza daha yakın olabileceği konusunda genel bir yön vermek içindir. Sonuçta size hangi bölümden devam etmeniz gerektiğini önereceğiz.

### 1. Eğitim durumunuz nedir?

- ☐ Lise mezunuyum / mezun olacağım (1 puan)
- ☐ Üniversite mezunuyum (2 puan)
- ☐ Yüksek lisans/doktora mezunuyum (3 puan)
- ☐ Mesleki eğitim/diploma sahibiyim (2 puan)

### 2. Almanca seviyeniz nedir?

- ☐ Hiç bilmiyorum (0 puan)
- ☐ A1-A2 (1 puan)
- ☐ B1-B2 (2 puan)
- ☐ C1 ve üzeri (3 puan)

### 3. İngilizce seviyeniz nedir?

- ☐ Hiç bilmiyorum (0 puan)
- ☐ A1-A2 (1 puan)
- ☐ B1-B2 (2 puan)
- ☐ C1 ve üzeri (3 puan)

### 4. Almanya'dan somut bir iş teklifiniz var mı?

- ☐ Hayır (0 puan)
- ☐ Görüşme aşamasındayım (1 puan)
- ☐ Evet, teklif aldım (3 puan)

### 5. Finansal kaynağınız (Sperrkonto/tasarruf) durumu nedir?

- ☐ Şu an yok, planlamam gerekiyor (0 puan)
- ☐ Kısmen hazır (1 puan)
- ☐ Gerekli tutarı karşılayabilirim (3 puan)

### 6. Yaşınız kaç?

- ☐ 18-30 (3 puan)
- ☐ 31-40 (2 puan)
- ☐ 41-45 (1 puan)
- ☐ 45 üzeri (1 puan)

### 7. Daha önce Almanya'da bulundunuz mu (staj, değişim programı, ziyaret)?

- ☐ Hayır (0 puan)
- ☐ Kısa süreli ziyaret (1 puan)
- ☐ 6 aydan uzun süre bulundum (2 puan)

### 8. Almanya'da yasal ikamet eden bir eş/partneriniz var mı?

- ☐ Hayır (0 puan)
- ☐ Evet (3 puan)

### 9. Amacınız net mi (eğitim mi, çalışma mı, girişim mi)?

- ☐ Hiç emin değilim (0 puan)
- ☐ Birkaç seçenek arasında kararsızım (1 puan)
- ☐ Tamamen net (2 puan)

**10. Sürecin 6 ay - 2 yıl sürebileceğini kabul edebilir misiniz?**

- ☐ Hayır, çok daha hızlı olmalı (0 puan)
- ☐ Evet, sabırlıyım (2 puan)

**Sonucunuzu Yorumlayın**

| Toplam Puan | Genel Değerlendirme                            | Önerilen Sonraki Adım                                                                                     |
|-------------|------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 0-8         | Henüz erken hazırlık aşamasındasınız           | Önce dil öğrenimine ve genel araştırmaya odaklanın — BÖLÜM: Eğitim Yolları / Dil Okulu                    |
| 9-16        | Orta düzey hazırlık — belirli eksikleriniz var | Eksik olduğunuz alanı (dil, finansal kaynak, netlik) tamamlayıp Ana Karar Ağacı'na dönün                  |
| 17-24       | İyi seviyede hazırsınız                        | Ana Karar Ağacı'ndan size uygun yola doğrudan geçebilirsiniz                                              |
| 25+         | Güçlü bir profildesiniz                        | İlgili bölümdeki başvuru sürecine hızla geçebilirsiniz; Denklik ve İş Başvurusu bölümlerine öncelik verin |

**MENTOR NOTU — Ben Olsam Ne Yapardım?**

Puanınız düşük çıktıysa endişelenmeyin — bu bir eleme testi değil, bir yol haritası. 2021'de ben de bu testi yapsaydım muhtemelen orta seviyede çıkardım; en büyük eksikğim dil seviyemdi ve onu süreç içinde geliştirdim. Önemli olan bugünkü puanınız değil, önümüzdeki 6-12 ayda bu puanı nasıl yükselteceğiniz.

**SİZE NASIL YARDIMCI OLABİLİRİM?**

Bu süreci tek başınıza da yapabilirsiniz. Ancak yanlış belge, yanlış vize türü ya da eksik evrak; aylarca gecikmeye ya da rede yol açabilir. Bu konuda birlikte çalışmak isterseniz:

- ✓ Almanya uygunluk analizi — durumunuzu birlikte değerlendirelim
- ✓ Göç yolu belirleme — size özel en uygun 1-2 yolu netleştirelim

**Bu süreci birlikte planlamak istersen agiralmanci.com üzerinden benimle iletişime geçebilirsin.**

## 1.2 Hangi Göç Yolu Size Uygun?

Bu bölümde tüm göç yollarını yan yana karşılaştırabilir, ardından karar ağacını izleyerek size en uygun 1-2 yola ulaşabilirsiniz.

### Tüm Yolların Karşılaştırması

| Yol                   | Kimler İçin                                 | Temel Şart                   | 2026 Finansal Kanıt          |
|-----------------------|---------------------------------------------|------------------------------|------------------------------|
| Üniversite            | Lise mezunu, akademik eğitim isteyenler     | Kabul mektubu                | 992 €/ay Sperrkonto          |
| Dil Okulu             | Almanca/İngilizce seviyesi yetersiz olanlar | Kayıt belgesi                | Kurs süresine göre değişir   |
| Ausbildung            | Meslek öğrenmek isteyenler                  | Eğitim sözleşmesi            | Ücret yetersizse Sperrkonto  |
| Duales Studium        | Akademik + pratik eğitim isteyenler         | İşletme + üniversite kabulü  | Genelde ücret yeterli        |
| Yüksek Lisans         | Üniversite mezunları                        | Kabul mektubu                | 992-1.091 €/ay Sperrkonto    |
| Doktora               | Yüksek lisans mezunları                     | Danışman/kabul               | Burs/sözleşmeye göre değişir |
| Chancenkarte          | Diploması olup iş arayanlar                 | Min. 6 puan                  | 1.091 €/ay Sperrkonto        |
| İş Arama Vizesi       | Nitelikli, iş arayan profesyoneller         | Diploma denkliği             | Yeterli tasarruf kanıtı      |
| Blue Card             | Yüksek maaşlı iş teklifi olanlar            | 50.700 €/yıl (veya 45.934 €) | —                            |
| §18a                  | Meslek eğitimi, iş teklifi olanlar          | Denklik + iş sözleşmesi      | —                            |
| §18b                  | Üniversite diplomalı, iş teklifi olanlar    | Anabin uyumu + iş sözleşmesi | —                            |
| Serbest Meslek/Şirket | Girişimci profil                            | İş planı, sermaye            | Değişken                     |
| Aile Birleşimi        | Almanya'da eşi/ailesi olanlar               | A1 dil + gelir yeterliliği   | Hane gelir şartı             |
| Schengen              | Kısa süreli ziyaretçiler                    | Seyahat amacı                | 30.000 € sağlık sigortası    |

## Merkezi Karar Ağacı

Öncelikle: amacınız eğitim mi, çalışma mı, girişim mi?

- **Eğitim** → Aşağıdaki 'Eğitim Dalı' sorularına geçin [↓]
- **Çalışma** → Aşağıdaki 'Çalışma Dalı' sorularına geçin [↓]
- **Girişim** → Doğrudan BÖLÜM: Serbest Meslek & Şirket'e gidin [→]

### Eğitim Dalı

Diplomanız / mezuniyet durumunuz nedir?

- Lise mezunuyum, üniversiteye gitmek istiyorum** → [→ Eğitim Yolları: Üniversite]
- Lise mezunuyum, meslek öğrenmek istiyorum** → [→ Eğitim Yolları: Ausbildung / Duales Studium]
- Üniversite diplomam var** → [→ Eğitim Yolları: Yüksek Lisans]
- Yüksek lisans diplomam var** → [→ Eğitim Yolları: Doktora]
- Dil seviyem yetersiz** → [→ Eğitim Yolları: Dil Okulu]

### Çalışma Dalı

Almanya'dan somut bir iş teklifiniz var mı?

- EVET + üniversite diploması** → [→ Çalışma Yolları: §18b veya Blue Card (maaşa göre)]
- EVET + mesleki eğitim diploması** → [→ Çalışma Yolları: §18a]
- HAYIR, iş arıyorum + diplomam var** → [→ Çalışma Yolları: Chancenkarte / İş Arama Vizesi]
- Diplomamın Almanya'da geçerli olup olmadığını bilmiyorum** → [→ BÖLÜM: Denklik]

### UYARI — Denklik kontrolü çoğu yol için ortak bir adımdır

Eğitim ya da çalışma yolunda ilerlerken diplomanızın/mesleğinizin Almanya'da tanınırlığı sıkça karşınıza çıkacak. Emin değilseniz BÖLÜM: Denklik kısmındaki 'Denklik gerekli mi?' testine bakmanızı öneririm.

## Hızlı Özet — Hangi Bölüme Gitmelisiniz?

| Durumunuz                               | Gidilecek Bölüm                                       |
|-----------------------------------------|-------------------------------------------------------|
| Henüz kararsızım                        | BÖLÜM 1: Uygunluk Testi (bu bölümün başı)             |
| Eğitim almak istiyorum                  | BÖLÜM: Eğitim Yolları                                 |
| Çalışmak istiyorum (teklifim var)       | BÖLÜM: Çalışma Yolları — §18a/§18b/Blue Card          |
| Çalışmak istiyorum (teklifim yok)       | BÖLÜM: Çalışma Yolları — Chancenkarte/İş Arama Vizesi |
| Diplomamın geçerliliğinden emin değilim | BÖLÜM: Denklik                                        |
| İş kurmak istiyorum                     | BÖLÜM: Serbest Meslek & Şirket Kurma                  |
| Ailemle birlikte gelmek istiyorum       | BÖLÜM: Diğer Vize Türleri — Aile Birleşimi            |
| Sadece ziyaret amaçlıyım                | BÖLÜM: Diğer Vize Türleri — Schengen                  |

### SİZE NASIL YARDIMCI OLABİLİRİM?

Bu süreci tek başınıza da yapabilirsiniz. Ancak yanlış belge, yanlış vize türü ya da eksik evrak; aylarca gecikmeye ya da rede yol açabilir. Bu konuda birlikte çalışmak isterseniz:

- ✓ Göç yolu belirleme — hangi yolun size en uygun olduğunu birlikte netleştirelim
- ✓ Vize evrak kontrolü — başvurmadan önce belgelerinizi birlikte gözden geçirelim

**Bu süreci birlikte planlamak istersen [agirmanci.com](https://agirmanci.com) üzerinden benimle iletişime geçebilirsin.**

*Bu rehberin devamında sırasıyla Eğitim Yolları, Çalışma Yolları, Denklik ve Serbest Meslek & Şirket Kurma bölümleri yer alıyor. İş Başvurusu, Almanya'da Yaşam, Aile Birleşimi/Schengen ve diğer vize türleri için hazırladığımız bölümler tamamlandıkça [agirmanci.com/blog](https://agirmanci.com/blog) üzerinden ve bu rehberin güncel sürümünde paylaşılacak.*







## BÖLÜM 2

# EĞİTİM YOLLARI

Üniversite • Dil Okulu • Ausbildung • Duales Studium • Yüksek Lisans • Doktora

## Üniversite (Lisans / Bachelor)

Almanya'da devlet üniversitelerinde çoğu programda okul harcı yok — yalnızca dönemlik 150-350 € civarında katkı payı (Semesterbeitrag) ödeniyor.

### Kimler İçin Uygun?

Lise mezunu olan ya da olacak, akademik bir lisans eğitimi almak isteyen, orta-iyi seviyede Almanca veya İngilizce bilen adaylar için uygundur.

### Avantajları

- Devlet üniversitelerinde okul harcı yok, yalnızca düşük dönemlik katkı payı var.
- Diploma AB genelinde ve dünya çapında tanınırlığı yüksek.
- Mezuniyet sonrası 18 aya kadar iş arama oturma izni hakkı.
- Öğrenciyken haftada sınırlı saatte çalışma izni (gelir desteği).

### Dezavantajları

- Çoğu program hâlâ Almanca yürütülüyor; İngilizce lisans programı sayısı sınırlı.
- Sperrkonto için başvuru öncesi ciddi bir tasarruf gerekiyor.
- Bazı liselerin diploması doğrudan yeterli sayılmıyor, Studienkolleg (hazırlık yılı) gerekebilir.
- Popüler şehirlerde (Münih, Berlin) konut bulmak rekabetçi.

### Başvuru Şartları

- Üniversite kabul şartlarını karşılayan bir lise diploması (ya da Studienkolleg tamamlama)
- Program diline göre yeterli dil seviyesi (Almanca DSH/TestDaF veya İngilizce IELTS/TOEFL)
- Yeterli Sperrkonto / finansal kaynak kanıtı
- Geçerli pasaport ve sağlık sigortası

### Gerekli Belgeler

#### ☒ Belge Kontrol Listesi

- ☐ Kabul mektubu (Zulassungsbescheid)
- ☐ Lise diploması + transkript (tercümeli)
- ☐ uni-assist değerlendirme sonucu (gerekliyorsa)
- ☐ APS Sertifikası (bazı ülkeler için)
- ☐ Dil sertifikası
- ☐ Sperrkonto onayı (2026: 992 €/ay)
- ☐ Sağlık sigortası, biyometrik fotoğraf, vize harcı (75 €)

### Başvuru Süreci

1. Program ve üniversite seçimini yapın; kabul şartlarını inceleyin.
2. Gerekliyorsa uni-assist/APS sürecini başlatın (birkaç hafta-ay sürebilir).

3. Dil yeterliliğinizi belgeleyin.
4. Kabul mektubunu aldıktan sonra Sperrkonto açıp güncel tutarı yatırın.
5. Konsolosluktan öğrenci vizesi randevusu alıp başvurunuzu yapın.
6. Almanya'ya giriş yapıp Anmeldung ve oturma izni işlemlerini tamamlayın.

## Ortalama İşlem Süresi ve Maliyet

Kabul süreci 4-8 hafta, vize süreci 4-12 hafta — toplamda genelde 3-6 ay öncesinden planlama gerekir.

| Kalem                                     | Tutar / Süre                                  |
|-------------------------------------------|-----------------------------------------------|
| Dönemlik katkı payı (devlet üniversitesi) | 150-350 €                                     |
| Sperrkonto (2026)                         | 992 €/ay (yıllık 11.904 €)                    |
| Vize harcı                                | 75 €                                          |
| uni-assist değerlendirme ücreti           | ~75 € (ilk başvuru) + ek program başına ücret |

## Güncel Yasal Dayanak

Öğrenci vizesi §16b AufenthG (AufenthG: Almanya İkamet Kanunu) kapsamında düzenlenir; giriş ve kabul şartları ilgili üniversite ve Auswärtiges Amt düzenlemelerine tabidir. Rehber boyunca geçen § işaretli kod numaraları bu kanunun ilgili maddelerine işaret eder.

### KAYNAK

Make it in Germany — Studium  
DAAD — Study in Germany  
Uni-assist e.V.

## Dikkat Edilmesi Gerekenler

### UYARI — Sık Gözden Kaçan Noktalar

Studienkolleg gerekip gerekmediğini başvurudan önce mutlaka kontrol edin — bu, sürecinizi 1 yıl uzatabilir. Ayrıca Sperrkonto'yu güncel tutardan düşük açmak en sık yapılan hatadır.

## Gerçek Örnek

Bir danışanımız, lise diplomasının doğrudan tanınmadığını başvuru aşamasında öğrendi ve bir yıllık Studienkolleg sürecine girmek zorunda kaldı — bu kontrolü daha önce yapmış olsaydı zaman kaybetmezdi.

### MENTOR NOTU — Ben Olsam Ne Yapardım?

Üniversite başvurusunda en çok zaman kaybettiren şey, kabul gelmeden Sperrkonto/vize sürecini başlatmaya çalışmaktır. Ben olsam, önce kabul şartlarını (özellikle Studienkolleg gerekip gerekmediğini) netleştirir, sonra finansal hazırlığa geçerdim.

## Sık Sorulan Sorular

**S: Almanca bilmeden üniversiteye başvurabilir miyim?**

C: Evet, İngilizce yürütülen lisans programları var ama sayıları Almanca programlara göre azdır; günlük hayat için yine de temel Almanca öneririz.

**S: Sınav sonuçlarım/notlarım yeterli mi bilmiyorum, nasıl anlarım?**

C: uni-assist ön değerlendirmesi ya da doğrudan üniversitenin uluslararası ofisiyle iletişime geçerek öğrenebilirsiniz.

## Sonraki Adım

Diplomanız Almanya'da doğrudan tanınıyor mu emin değilseniz BÖLÜM: Denklik kısmındaki Anabin bölümüne göz atın. Hazırsanız bir sonraki alt bölüm olan Dil Okulu'na veya doğrudan başvuru sürecine geçebilirsiniz.

### SİZE NASIL YARDIMCI OLABİLİRİM?

Bu süreci tek başınıza da yapabilirsiniz. Ancak yanlış belge, yanlış vize türü ya da eksik evrak; aylarca gecikmeye ya da rede yol açabilir. Bu konuda birlikte çalışmak isterseniz:

- ✓ Üniversite danışmanlığı — program/üniversite seçimi ve başvuru takibi
- ✓ Öğrenci vizesi danışmanlığı — Sperrkonto'dan vize randevusuna kadar tüm süreç

**Bu süreci birlikte planlamak istersen [agirmanci.com](https://www.agirmanci.com) üzerinden benimle iletişime geçebilirsin.**

## Dil Okulu (Studienkolleg Dahil)

*Almanca ya da akademik hazırlık seviyeniz yetersizse, üniversite/Ausbildung yolculuğunuza başlamadan önce geçmeniz gereken doğal bir ara adım.*

### Kimler İçin Uygun?

Almanca/İngilizce seviyesi hedeflediği programın şartını karşılamayan adaylar; ayrıca lise diploması Alman üniversite sistemine doğrudan denk sayılmayan adaylar (Studienkolleg için).

### Avantajları

- Dil seviyenizi hedef programın gerektirdiği seviyeye (genelde B2/C1) yükseltmenizi sağlar.
- Studienkolleg, lise diplomanız yetersiz sayılsa bile üniversiteye giden resmi bir köprüdür.
- Almanya'da yaşama, sisteme ve kültüre alışma süreci için doğal bir hazırlık dönemi sunar.

### Dezavantajları

- Ek zaman (6 ay - 1 yıl) ve ek maliyet gerektirir.
- Dil okulu vizesi doğrudan çalışma izni sağlamaz, sınırlı çalışma hakkı vardır.
- Studienkolleg'e giriş sınavı (Feststellungsprüfung) başarısızlıkla sonuçlanabilir; bazı durumlarda tekrar sınava girmek gerekir.

### Başvuru Şartları

- Dil kursuna kayıt belgesi
- Studienkolleg için: lise diploması + üniversite ön kabul şartlarının incelenmesi
- Yeterli finansal kaynak kanıtı (kurs süresine göre Sperrkonto hesaplanır)

### Gerekli Belgeler

#### ☒ Belge Kontrol Listesi

- ☐ Dil kursu kayıt belgesi
- ☐ Lise diploması (tercümesi)
- ☐ Finansal yeterlilik kanıtı
- ☐ Sağlık sigortası, pasaport, biyometrik fotoğraf

### Başvuru Süreci

1. Hedef dil seviyenizi ve hangi kurumda kurs alacağınızı belirleyin.
2. Kayıt belgenizi alın.
3. Finansal kaynak kanıtınızı (kurs süresine orantılı) hazırlayın.
4. Dil kursu / Studienkolleg vizesi için konsolosluk randevusu alın.
5. Kurs sonunda gerekiyorsa Studienkolleg giriş sınavına (Feststellungsprüfung) girin.

## Ortalama İşlem Süresi ve Maliyet

Yoğun dil kursları 3-12 ay; Studienkolleg standart olarak 1 akademik yıl (2 dönem) sürer.

| Kalem                         | Tutar / Süre                              |
|-------------------------------|-------------------------------------------|
| Dil kursu ücreti (özel kurum) | Aya göre değişir, ortalama 200-600 €/ay   |
| Devlet Studienkolleg          | Genelde ücretsiz veya sembolik katkı payı |
| Finansal kaynak kanıtı        | Kurs süresine orantılı hesaplanır         |

## Güncel Yasal Dayanak

Dil eğitimi ve Studienkolleg vizeleri §16 ve §16b AufenthG kapsamında değerlendirilir.

### KAYNAK

Make it in Germany — Sprachkurse  
DAAD — Studienkolleg

## Dikkat Edilmesi Gerekenler

### UYARI — Sık Gözden Kaçan Noktalar

Bazı özel dil okulları resmi olarak tanınmıyor olabilir — vize başvurusu için kurumun yetkili/tanınan bir dil okulu olduğunu önceden teyit edin.

## Gerçek Örnek

Bir danışanımız B1 seviyesindeyken doğrudan üniversiteye başvurmaya çalıştı, ret aldı; 6 aylık yoğun B2 kursu sonrası başvurusu kabul edildi.

### MENTOR NOTU — Ben Olsam Ne Yapardım?

Dil seviyenizi olduğundan yüksek göstermeyin — bu hem başvuru sürecinde hem de derslerde ciddi sıkıntı yaratır. Gerçekçi bir zaman planı yapıp adım adım ilerlemek her zaman daha hızlı sonuç verir.

## Sık Sorulan Sorular

### S: Dil kursu vizesiyle çalışabilir miyim?

C: Sınırlı saatlerde çalışma imkanı olabilir, ancak bu vize türünün temel amacı çalışma değildir; detaylar kursun türüne göre değişir.

### S: Studienkolleg'i geçemezsem ne olur?

C: Sınava genelde bir kez daha girme hakkınız olur; başarısız olunması durumunda farklı bir yol (Ausbildung gibi) değerlendirilebilir.

## Sonraki Adım

Dil seviyenizi hedeflediğiniz programın şartına ulaştırdıktan sonra Üniversite ya da Ausbildung alt bölümüne dönebilirsiniz.

### SİZE NASIL YARDIMCI OLABİLİRİM?

Bu süreci tek başınıza da yapabilirsiniz. Ancak yanlış belge, yanlış vize türü ya da eksik evrak; aylarca gecikmeye ya da rede yol açabilir. Bu konuda birlikte çalışmak isterseniz:

✓ Almanya uygunluk analizi — hangi dil seviyesinin size yeteceğini birlikte belirleyelim

**Bu süreci birlikte planlamak istersen [agirmanci.com](https://www.agirmanci.com) üzerinden benimle iletişime geçebilirsin.**

## Ausbildung (Mesleki Eğitim)

Almanya'nın ikili (dual) mesleki eğitim sistemi — hem meslek öğrenip hem de aylık ücret almanızı sağlayan, kalıcı göçe en doğal geçen yollardan biri.

### Kimler İçin Uygun?

Lise mezunu olup akademik değil, uygulamalı bir meslek öğrenmek isteyen; teoriyle pratiği bir arada yürütmeyi tercih eden adaylar için idealdir.

### Avantajları

- Eğitim boyunca aylık ücret alırsınız (2026: 724 € - 1.014 € arası, yıla göre artan).
- 300'den fazla resmi tanınmış meslek arasından seçim yapabilirsiniz.
- Mezuniyet sonrası doğrudan nitelikli işçi oturumuna (§18a) geçiş imkanı.
- Okul harcı yoktur; tam tersine sizin gelir elde ettiğiniz bir sistemdir.

### Dezavantajları

- Çoğu ilan en az B1 seviyesinde Almanca istiyor.
- İşletme bulmak rekabetçi olabilir; sahte/güvenilmez ilanlara dikkat gerekir.
- Eğitim ücreti büyük şehirlerde yaşam maliyetini karşılamayabilir.

### Başvuru Şartları

- Bir işletmeyle imzalanmış geçerli Ausbildungsvertrag
- Genelde en az B1 seviyesinde Almanca
- Meslek okulu için gerekli asgari eğitim geçmiş

### Gerekli Belgeler

#### ☒ Belge Kontrol Listesi

- ☐ Ausbildungsvertrag (eğitim sözleşmesi)
- ☐ Diploma/lise mezuniyet belgesi (tercümesi)
- ☐ Dil sertifikası (B1/B2)
- ☐ Finansal yeterlilik kanıtı (ücret yetersizse Sperrkonto)
- ☐ Sağlık sigortası, pasaport, biyometrik fotoğraf

### Başvuru Süreci

1. Hedef mesleği ve B1 seviyesine ulaşma planınızı netleştirin.
2. Ausbildungsplatz ilanlarını araştırın (başvuru dönemi genelde bir önceki yılın Ocak-Nisan ayları).
3. Başvuru + mülakat sürecini tamamlayıp sözleşmeyi imzalayın.
4. Finansal yeterlilik belgelerinizi hazırlayın.
5. Konsolosluktan Ausbildung vizesi için randevu alın.

6. Almanya'ya giriş yapıp meslek okuluna kayıt olun.

## Ortalama İşlem Süresi ve Maliyet

Eğitim süresi meslek türüne göre 2-3,5 yıl; vize süreci başvuru öncesi 2-4 ay planlama gerektirir.

| Kalem                      | Tutar / Süre |
|----------------------------|--------------|
| 1. yıl asgari ücret (2026) | 724 €/ay     |
| 2. yıl asgari ücret        | 854 €/ay     |
| 3. yıl asgari ücret        | 977 €/ay     |
| 4. yıl asgari ücret        | 1.014 €/ay   |
| Vize harcı                 | 75 €         |

## Güncel Yasal Dayanak

Ausbildung vizesi §16a AufenthG kapsamında düzenlenir; asgari ücret Berufsbildungsgesetz (BBiG) ile belirlenir.

### KAYNAK

Make it in Germany — Ausbildung  
BIBB — Mindestausbildungsvergütung  
Bundesagentur für Arbeit — Ausbildungsstellen

## Dikkat Edilmesi Gerekenler

### UYARI — Sık Gözden Kaçan Noktalar

Sahte ilanlara dikkat edin: işletmenin gerçekliğini, ticaret sicilini ve önceki öğrencilerin yorumlarını kontrol edin. Ücretin yaşam masraflarını karşılayıp karşılamadığını şehir bazında hesaplayın.

## Gerçek Örnek

Bir danışanımız Dortmund'da elektronik alanında Ausbildung'a başladı; 3. yılın sonunda işletmesi tarafından tam zamanlı işe alınıp doğrudan §18a başvurusuna geçti.

### MENTOR NOTU — Ben Olsam Ne Yapardım?

Ausbildung'u sadece bir 'geçiş' olarak değil, gerçek bir kariyer başlangıcı olarak görün. İşletmenizle iyi ilişki kurmak, mezuniyet sonrası iş garantisi için en güçlü kartınız.

## Sık Sorulan Sorular

**S: Ausbildung ücretsiz mi?**

C: Evet, tam tersine işletmeden aylık ücret alırsınız.

**S: B1 seviyem yok, yine de başvurabilir miyim?**

C: Bazı işletmeler A2 ile de kabul edebilir ama meslek okulu dersleri Almanca olduğundan B1 güçlü şekilde önerilir.

## Sonraki Adım

Ausbildung sonrası kariyer planınız için BÖLÜM: Çalışma Yolları — §18a kısmına bakabilirsiniz.

### SİZE NASIL YARDIMCI OLABİLİRİM?

Bu süreci tek başınıza da yapabilirsiniz. Ancak yanlış belge, yanlış vize türü ya da eksik evrak; aylarca gecikmeye ya da rede yol açabilir. Bu konuda birlikte çalışmak isterseniz:

✓ Ausbildung danışmanlığı — meslek seçiminden vize başvurusuna kadar tüm süreç

**Bu süreci birlikte planlamak istersen [agirmanci.com](https://www.agirmanci.com) üzerinden benimle iletişime geçebilirsin.**

## Duales Studium

*Akademik eğitimi işletmede kazanılan pratik deneyimle birleştiren, Almanya'ya özgü hibrit bir yükseköğrenim modeli.*

### Kimler İçin Uygun?

Hem üniversite diploması almak hem de mezuniyet öncesi somut iş deneyimi ve gelir elde etmek isteyen, disiplinli ve organize çalışabilen adaylar için uygundur.

### Avantajları

- Bachelor derecesiyle mezun olursunuz — hem akademik hem pratik deneyim kazanırsınız.
- Eğitim boyunca aylık ücret alırsınız (ortalama 800-1.200 €, bazı işletmelerde 1.800 €'ya kadar).
- Mezuniyet sonrası genelde eğitim aldığınız işletmede doğrudan istihdam şansı yüksektir.
- Ücret Sperrkonto yerine kullanılabildiğinden finansal yük azalır.

### Dezavantajları

- Çoğunlukla iyi seviyede Almanca gerektirir; İngilizce program sayısı azdır.
- Kabul kararını çoğu zaman üniversite değil işletme verir — mükemmel not ortalaması tek başına yeterli olmayabilir.
- Teori-pratik dönüşümlü program (genelde 3 aylık dönemler) yoğun bir tempo gerektirir.

### Başvuru Şartları

- Üniversiteye giriş yeterliliği (Hochschulzugangsberechtigung)
- Bir işletmeyle imzalanmış pratik eğitim sözleşmesi (Praxisvertrag)
- Bazı üniversitelerde ek giriş sınavı/mülakat

### Gerekli Belgeler

- |                                                                               |
|-------------------------------------------------------------------------------|
| <input checked="" type="checkbox"/> <b>Belge Kontrol Listesi</b>              |
| <input type="checkbox"/> Praxisvertrag (işletme ile pratik eğitim sözleşmesi) |
| <input type="checkbox"/> Üniversite kabul belgesi                             |
| <input type="checkbox"/> Lise diploması + transkript (tercümeli)              |
| <input type="checkbox"/> Dil sertifikası                                      |
| <input type="checkbox"/> Sağlık sigortası, pasaport, biyometrik fotoğraf      |

### Başvuru Süreci

1. Duales Studium sunan işletmeleri ve ilgili üniversite/DHBW programlarını araştırın.
2. İşletmeye doğrudan başvuru yapın (süreç çoğunlukla işletme odaklıdır).
3. İşletmeden olumlu yanıt sonrası üniversiteye kayıt sürecini tamamlayın.
4. Finansal yeterlilik/Sperrkonto gerekiyorsa hazırlayın.

5. Vize başvurunuzu yapın.

## Ortalama İşlem Süresi ve Maliyet

Program süresi 3-4,5 yıl; başvuru-kabul süreci 3-6 ay önceden planlanmalıdır.

| Kalem                                                    | Tutar / Süre                                     |
|----------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| Aylık ücret (ortalama)                                   | 800-1.200 € (400-1.800 € aralığında değişebilir) |
| Uluslararası öğrenci dönem harcı (bazı DHBW programları) | ~1.500 €/dönem                                   |
| Vize harcı                                               | 75 €                                             |

## Güncel Yasal Dayanak

Duales Studium vizesi genel öğrenci vizesi hükümleri (§16b AufenthG) kapsamında değerlendirilir.

### KAYNAK

DAAD — Duales Studium

Make it in Germany — Studium

## Dikkat Edilmesi Gerekenler

### UYARI — Sık Gözden Kaçan Noktalar

Mükemmel notlarınız olsa bile işletme sizi kabul etmezse programa giremezsiniz — bu yüzden birden fazla işletmeye paralel başvuru yapmanız önerilir.

## Gerçek Örnek

Bir danışanımız aynı anda 12 işletmeye başvurdu, 2 olumlu yanıt aldı ve kendisine en uygun teklifi seçerek IT alanında Duales Studium'a başladı.

### MENTOR NOTU — Ben Olsam Ne Yapardım?

Duales Studium'da işletme başvurusunu üniversite başvurusundan daha ciddiye alın — asıl filtre orada. CV ve ön yazınızı her işletmeye özel olarak uyarlayın.

## Sık Sorulan Sorular

**S: Duales Studium ile Ausbildung arasındaki fark nedir?**

C: Ausbildung meslek okulu diploması verir, Duales Studium ise üniversite Bachelor derecesi verir; ikisi de işletme ile birlikte yürütülür.

**S: İngilizce programı var mı?**

C: Sınırlı sayıda, özellikle mühendislik/IT alanında bulunabilir; araştırma gerektirir.

## Sonraki Adım

Mezuniyet sonrası kariyer planlaması için BÖLÜM: Çalışma Yolları'na, iş başvurusu hazırlığı için BÖLÜM: İş Başvuru Süreci'ne bakabilirsiniz.

### SİZE NASIL YARDIMCI OLABİLİRİM?

Bu süreci tek başınıza da yapabilirsiniz. Ancak yanlış belge, yanlış vize türü ya da eksik evrak; aylarca gecikmeye ya da rede yol açabilir. Bu konuda birlikte çalışmak isterseniz:

- ✓ Ausbildung danışmanlığı
- ✓ CV hazırlama — işletme başvurularınız için özel CV

**Bu süreci birlikte planlamak istersen [agirmanci.com](https://www.agirmanci.com) üzerinden benimle iletişime geçebilirsin.**

## Yüksek Lisans (Master)

Üniversite diplomanız varsa, Almanya'da düşük maliyetli, uluslararası tanınırlığı yüksek bir yüksek lisans eğitimi mümkün.

### Kimler İçin Uygun?

Lisans diploması olan, akademik kariyerine devam etmek ya da uzmanlaşmak isteyen, iş piyasasında rekabet gücünü artırmak isteyen adaylar için uygundur.

### Avantajları

- Devlet üniversitelerinde çoğu program okul harcı almıyor.
- İngilizce yürütülen yüksek lisans programı sayısı lisansa göre daha fazla.
- Mezuniyet sonrası 18 aya kadar iş arama oturum izni.
- Alanında uzmanlaşmış, iş piyasasında tercih edilen bir diploma.

### Dezavantajları

- Bazı programlar için lisans alanınızla ilgili ön şart/eşdeğerlik istenir.
- Popüler programlarda kontenjan sınırlı ve rekabet yüksek olabilir.
- Sperrkonto/finansal kaynak şartı lisansla aynı seviyede devam eder.

### Başvuru Şartları

- Tanınan bir üniversiteden lisans diploması
- Program diline göre yeterli dil seviyesi
- Bazı programlarda GRE/GMAT veya ön yazı/referans mektubu
- Yeterli Sperrkonto

### Gerekli Belgeler

- ☒ **Belge Kontrol Listesi**
- ☐ Lisans diploması + transkript (tercümeli, Anabin uyumlu)
- ☐ Kabul mektubu
- ☐ Dil sertifikası
- ☐ Motivasyon mektubu / referans mektupları (bazı programlarda)
- ☐ Sperrkonto onayı, sağlık sigortası, pasaport

### Başvuru Süreci

1. Programınızı ve lisans alanınızla uyumunu araştırın (Anabin ön kontrolü önerilir).
2. uni-assist/doğrudan üniversite başvurusunu tamamlayın.
3. Kabul sonrası Sperrkonto açıp vize sürecini başlatın.
4. Konsolosluk randevusu alıp başvurunuzu yapın.

## Ortalama İşlem Süresi ve Maliyet

Başvuru-kabul süreci 2-4 ay, vize süreci 4-12 hafta; program süresi genelde 2 yıl (bazı alanlarda 1-1,5 yıl).

| Kalem               | Tutar / Süre |
|---------------------|--------------|
| Dönemlik katkı payı | 150-350 €    |
| Sperrkonto (2026)   | 992 €/ay     |
| Vize harcı          | 75 €         |

## Güncel Yasal Dayanak

§16b AufenthG kapsamında düzenlenir; program bazlı özel şartlar üniversitenin kendi yönetmeliğine tabidir.

### KAYNAK

DAAD — Master's Degrees in Germany  
Make it in Germany — Studium

## Dikkat Edilmesi Gerekenler

### UYARI — Sık Gözden Kaçan Noktalar

Lisans alanınızla başvurduğunuz yüksek lisans programı arasında yeterli içerik örtüşmesi olmazsa (örn. farklı mühendislik dalları arası geçiş) ek şartlar (Auflagen) istenebilir — bu programın gerçek süresini uzatabilir.

## Gerçek Örnek

Bir danışanımız işletme lisansı ile veri bilimi yüksek lisansına başvurdu; üniversite iki dönem ek matematik/istatistik dersi (Auflage) şartı koştı, bu da mezuniyetini yaklaşık 1 dönem geciktirdi.

### MENTOR NOTU — Ben Olsam Ne Yapardım?

Lisans alanınızla tam örtüşmeyen bir yüksek lisans programına geçiş yapacaksanız, başvurudan önce üniversitenin uluslararası ofisiyle 'Auflage' riskini mutlaka sorun.

## Sık Sorulan Sorular

**S: Lisans diplomam Almanya'da tanınıyor mu nasıl anlarım?**

C: Anabin veritabanından ön kontrol yapabilir, netleşmezse ZAB'a bireysel değerlendirme başvurusu yapabilirsiniz.

**S: Burs imkanları var mı?**

C: DAAD ve çeşitli vakıflar (Erasmus+, Heinrich Böll, vb.) burs programları sunuyor; erken araştırma önemlidir.

## Sonraki Adım

Akademik kariyerinize devam etmek isterseniz Doktora alt bölümüne, doğrudan iş piyasasına geçmek isterseniz

**BÖLÜM: İş Başvuru Süreci'ne geçebilirsiniz.**

### SİZE NASIL YARDIMCI OLABİLİRİM?

Bu süreci tek başınıza da yapabilirsiniz. Ancak yanlış belge, yanlış vize türü ya da eksik evrak; aylarca gecikmeye ya da rede yol açabilir. Bu konuda birlikte çalışmak isterseniz:

✓ Üniversite danışmanlığı — program seçimi ve Auflage risklerini birlikte değerlendirelim

**Bu süreci birlikte planlamak istersen [agirmanci.com](https://agirmanci.com) üzerinden benimle iletişime geçebilirsin.**

## Doktora (PhD)

Almanya, araştırma odaklı doktora programlarıyla akademik kariyer hedefleyenler için güçlü bir seçenek — çoğu zaman ücretsiz, hatta maaşlı.

### Kimler İçin Uygun?

Yüksek lisans diploması olan, akademik araştırmaya ilgi duyan, belirli bir konuda derinlemesine uzmanlaşmak isteyen adaylar için uygundur.

### Avantajları

- Çoğu doktora pozisyonu okul harcı almaz; birçoğu araştırma asistanlığı (wissenschaftliche Mitarbeiter) statüsüyle maaşlıdır.
- Maaşlı pozisyonlarda Sperrkonto yerine iş sözleşmesi vize başvurusunda kullanılabilir.
- Almanya'nın güçlü araştırma altyapısı ve uluslararası işbirlikleri.

### Dezavantajları

- Uygun danışman/pozisyon bulmak zaman alıcı ve rekabetçi bir süreçtir.
- Burssuz/maaşsız doktora pozisyonlarında finansal planlama zorlaşır.
- Almanca bilmeseniz de araştırma grubunun çalışma dili değişkenlik gösterebilir.

### Başvuru Şartları

- Tanınan bir yüksek lisans diploması
- Bir danışman/enstitüden kabul ya da yapılandırılmış bir doktora programına kabul
- Bazı programlarda dil yeterliliği (araştırma diline göre)

### Gerekli Belgeler

- ☒ **Belge Kontrol Listesi**
- ☐ Danışman kabul yazısı veya program kabul belgesi
- ☐ Yüksek lisans diploması + transkript (tercümeli)
- ☐ Araştırma önerisi (Exposé) — bazı programlarda
- ☐ İş sözleşmesi (maaşlı pozisyon ise) veya finansal kaynak kanıtı

### Başvuru Süreci

1. Alanınızdaki araştırma gruplarını/danışmanları araştırın, doğrudan iletişime geçin.
2. Açık pozisyonlara (genelde üniversite/enstitü kariyer sayfalarında ilan edilir) başvurun.
3. Kabul/sözleşme sonrası vize sürecini başlatın.
4. Konsolosluktan araştırmacı/doktora vizesi randevusu alın.

## Ortalama İşlem Süresi ve Maliyet

Uygun pozisyon bulma süreci birkaç ay sürebilir; doktora programının kendisi 3-5 yıl arası değişir.

| Kalem                                                     | Tutar / Süre                                     |
|-----------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| Okul harcı                                                | Genelde yok / sembolik dönem katkı payı          |
| Maaşlı pozisyon (wissenschaftliche Mitarbeiter) net gelir | Pozisyona göre değişir, genelde yaşamaya yeterli |
| Vize harcı                                                | 75 €                                             |

## Güncel Yasal Dayanak

Duruma göre §18d AufenthG (araştırmacı) veya §16b AufenthG (öğrenci statüsünde doktora) kapsamında değerlendirilebilir.

### KAYNAK

DAAD — PhD Studies in Germany  
Make it in Germany — Forschung

## Dikkat Edilmesi Gerekenler

### UYARI — Sık Gözden Kaçan Noktalar

Bir doktora pozisyonunun 'maaşlı' mı yoksa 'burslu/burssuz' mu olduğunu başvuru öncesi net olarak öğrenin — bu, vize kategorinizi ve finansal planınızı doğrudan etkiler.

## Gerçek Örnek

Bir danışanımız yüksek lisans tez danışmanı ile iletişime geçip önerdiği bir doktora pozisyonuna başvurdu; araştırmacı statüsünde maaşlı bir sözleşmeyle işe başladı.

### MENTOR NOTU — Ben Olsam Ne Yapardım?

Doktora sürecinde en değerli adım, hedef danışmana başvurudan önce kısa, öz bir e-posta ile doğrudan ulaşmaktır. Çoğu pozisyon ilan edilmeden, kişisel bağlantıyla dolar.

## Sık Sorulan Sorular

**S: Doktora için Almanca şart mı?**

C: Çoğu doğa bilimi/mühendislik alanında çalışma dili İngilizce olabilir; sosyal bilimlerde Almanca daha sık istenir.

**S: Doktora sonrası Almanya'da kalabilir miyim?**

C: Evet, akademik kariyer veya sektöre geçiş yoluyla nitelikli işçi oturumuna geçiş yapılabilir.

## Sonraki Adım

Doktora sonrası akademik ya da sektörel kariyer için BÖLÜM: Çalışma Yolları'na bakabilirsiniz.

### SİZE NASIL YARDIMCI OLABİLİRİM?

Bu süreci tek başınıza da yapabilirsiniz. Ancak yanlış belge, yanlış vize türü ya da eksik evrak; aylarca gecikmeye ya da rede

yol açabilir. Bu konuda birlikte çalışmak isterseniz:

✓ Üniversite danışmanlığı — araştırma pozisyonu arayışında yönlendirme

**Bu süreci birlikte planlamak istersen [agirmanci.com](https://agirmanci.com) üzerinden benimle iletişime geçebilirsin.**

## Eğitim Yolları — Karşılaştırma ve Sonraki Adım

| Yol            | Süre       | Aylık Gelir/Maliyet        | Diploma Türü                        |
|----------------|------------|----------------------------|-------------------------------------|
| Üniversite     | 3-4 yıl    | Sperrkonto: 992 €/ay gider | Bachelor                            |
| Dil Okulu      | 3 ay-1 yıl | 200-600 €/ay gider         | Sertifika / Studienkolleg diploması |
| Ausbildung     | 2-3,5 yıl  | 724-1.014 €/ay gelir       | Mesleki eğitim diploması            |
| Duales Studium | 3-4,5 yıl  | 800-1.200 €/ay gelir       | Bachelor + mesleki deneyim          |
| Yüksek Lisans  | 1,5-2 yıl  | Sperrkonto: 992 €/ay gider | Master                              |
| Doktora        | 3-5 yıl    | Genelde maaşlı             | PhD                                 |

Eğitim yolunuzu belirledikten sonra, mezuniyet sonrası kariyer planlaması için BÖLÜM: Çalışma Yolları ve İş Başvuru Süreci bölümlerine, Almanya'ya yerleşim adımları için BÖLÜM: Almanya'da Yaşam bölümüne geçebilirsiniz.

*Eğitim Yolları bölümü burada tamamlanıyor. Devamında Çalışma Yolları, Denklik ve Serbest Meslek & Şirket Kurma bölümleri yer alıyor. İş Başvurusu, Almanya'da Yaşam ve diğer vize türleri için hazırladığımız bölümler tamamlandıkça [agirmanc.com/blog](https://agirmanc.com/blog) üzerinden ve bu rehberin güncel sürümünde paylaşılacak.*

### BÖLÜM 3

## ÇALIŞMA YOLLARI

Chancenkarte • İş Arama Vizesi • §18a • §18b • AB Mavi Kartı

## Hangi Çalışma Yolu Size Uygun?

Almanya'da çalışarak yerleşmenin beş ana yolu var. Aradaki temel fark, diplomanızın Almanya'da ne kadar tanındığı ve elinizde somut bir iş teklifi olup olmadığı.

### Somut bir iş teklifiniz var mı?

**EVET + üniversite diploması, yüksek maaş** → [→ 3.5 AB Mavi Kartı]

**EVET + üniversite diploması, standart maaş** → [→ 3.4 §18b Nitelikli İşçi]

**EVET + mesleki eğitim diploması (Ausbildung benzeri)** → [→ 3.3 §18a Nitelikli İşçi]

**HAYIR, diplomam tam tanınıyor, iş arayacağım** → [→ 3.2 İş Arama Vizesi]

**HAYIR, diplomamın denkliği belirsiz/kısmi, iş arayacağım** → [→ 3.1 Chancenkarte]

### BİLGİ — Denklik her yolun ortak paydası

Aşağıdaki beş yoldan dördünde (Chancenkarte hariç) diplomanızın tam ya da kısmi tanınması istenir. Diplomanızın nasıl tanınacağından emin değilseniz BÖLÜM 4: Denklik kısmına önce göz atmanızı öneririm — hangi çalışma yoluna uygun olduğunuzu orası netleştirecek.

## Chancenkarte (Fırsat Kartı)

Diplomanız henüz tam tanınmasa da, puan sistemiyle Almanya'ya gelip iş arayabildiğiniz esnek bir oturum izni.

### Kimler İçin Uygun?

Mesleki eğitimi ya da üniversite diploması olan, ama Almanya'da bu diplomanın tam denkliği henüz alınmamış olan; iş teklifi olmadan Almanya'ya gelip iş aramak isteyen adaylar için uygundur.

### Avantajları

- Tam denklik şartı yok — kısmi tanınırlıkla, hatta bazı durumlarda hiç denklik belgesi olmadan puan toplayarak başvurulabilir.
- 1 yıl geçerli, iş bulamazsanız şartları karşılıyorsanız uzatılabilir.
- Kart süresince yılda 3 aya kadar tam zamanlı deneme çalışması + haftada 20 saate kadar sınırsız yan iş yapılabilir.
- İş bulduğunuzda doğrudan §18a/§18b nitelikli işçi oturumuna geçiş yapılır.

### Dezavantajları

- En az 6 puan toplamanız gerekir (tam tanınan mesleki eğitiminiz yoksa).
- Aylık en az 1.027 € (2024 rakamı, yıllık güncellenir) finansal kaynak kanıtı istenir.
- Bu bir çalışma izni değil, iş arama izni — çalışma hakkı sınırlıdır.
- İş bulunamazsa kartın uzatılması garanti değildir.

### Başvuru Şartları

- A1 seviyesinde Almanca ya da B2 seviyesinde İngilizce
- En az 2 yıllık, kendi ülkenizde tanınan mesleki eğitim ya da bir üniversite diploması
- Puan sisteminde en az 6 puan (tam tanınan mesleki eğitiminiz varsa puan şartı aranmaz)
- Aylık asgari finansal kaynak kanıtı (Sperrkonto ya da eşdeğeri)

### Gerekli Belgeler

#### ☒ Belge Kontrol Listesi

- ☐ Pasaport ve biyometrik fotoğraf
- ☐ Diploma + tercüme (+ varsa kısmi denklik belgesi)
- ☐ Dil sertifikası (A1 Almanca veya B2 İngilizce)
- ☐ Finansal kaynak kanıtı
- ☐ Sağlık sigortası

### Başvuru Süreci

- Puan durumunuzu hesaplayın (aşağıdaki tabloya bakın); gerekiyorsa önce kısmi denklik başvurusu yapın — bu 4 puan değerinde ve genelde en belirleyici kalemdir.
- Dil sertifikanızı (A1 Almanca ya da B2 İngilizce) hazırlayın.

3. Finansal kaynak kanıtınızı (yıllık ~12.324 €) oluşturun.
4. Konsolosluktan Chancenkarte randevusu alıp başvurunuzu yapın.
5. Almanya'ya giriş yapıp aktif olarak iş arayın; iş bulduğunuzda ilgili nitelikli işçi oturumuna geçiş başvurusu yapın.

## Ortalama İşlem Süresi ve Maliyet

Kısmi denklik süreci birkaç hafta-ay sürebilir; vize süreci genelde 4-8 hafta. Kart 1 yıl geçerlidir.

| Kalem                               | Tutar / Süre                            |
|-------------------------------------|-----------------------------------------|
| Vize harcı                          | 75-100 € civarı                         |
| Finansal kaynak kanıtı (yıllık)     | ~12.324 € (aylık ~1.027 €, 2024 rakamı) |
| Kısmi denklik ücreti (ZAB/IHK FOSA) | Kuruma göre değişir                     |

## Güncel Yasal Dayanak

Chancenkarte, §20a AufenthG kapsamında düzenlenir.

### KAYNAK

Make it in Germany — Chancenkarte  
Bundesagentur für Arbeit — ZAV

## Dikkat Edilmesi Gerekenler

### UYARI — Sık Gözden Kaçan Noktalar

Puan hesaplamasını gözünüzde büyütmeyin ama küçümsemeyin de — 6 puana ulaşmadan başvurursanız reddedilirsiniz. Başvurudan önce kısmi denklik başvurusunu (4 puan) mutlaka değerlendirin, çoğu zaman puanı 6'ya taşıyan kalemdir.

## Gerçek Örnek

Bir danışanımız kısmi tanınırlık (4 puan) + B1 Almanca (2 puan) + 2 yıl iş deneyimiyle (2 puan) toplam 8 puana ulaştı, Chancenkarte aldı ve Almanya'ya gelişinden 4 ay sonra iş bularak §18a başvurusuna geçti.

### MENTOR NOTU — Ben Olsam Ne Yapardım?

Chancenkarte'yi bir 'bekleme' vizesi gibi değil, aktif bir iş arama dönemi gibi kullanın. Almanya'ya adım atmadan önce CV'nizi Almanca'ya çevirtmiş ve birkaç başvuru göndermiş olmak, ilk aylardaki kaybı büyük ölçüde azaltır.

## Sık Sorulan Sorular

### S: Chancenkarte ile hemen çalışabilir miyim?

C: Tam zamanlı olarak hayır — yılda en fazla 3 ay deneme çalışması ve haftada 20 saate kadar yan iş yapabilirsiniz. Asıl amaç iş aramaktır.

### S: Puanım 6'nın altındaysa hiç şansım yok mu?

C: Kısmi denklik başvurusu yaparak (4 puan) ya da dil seviyenizi yükselterek puanınızı artırabilirsiniz. BÖLÜM 4: Denklik kısmı size yol gösterecektir.

## Sonraki Adım

Diplomanızın Almanya'da tam mı kısmi mi tanındığından emin değilseniz BÖLÜM 4: Denklik kısmına bakın. Diplomanız tam tanınıyorsa doğrudan 3.2 İş Arama Vizesi'ne geçebilirsiniz.

### SİZE NASIL YARDIMCI OLABİLİRİM?

Bu süreci tek başınıza da yapabilirsiniz. Ancak yanlış belge, yanlış vize türü ya da eksik evrak; aylarca gecikmeye ya da rede yol açabilir. Bu konuda birlikte çalışmak isterseniz:

- ✓ Almanya uygunluk analizi — puan durumunuzu birlikte hesaplayalım
- ✓ Göç yolu belirleme — Chancenkarte mi İş Arama Vizesi mi size uygun, netleştirelim

**Bu süreci birlikte planlamak istersen [agirmanci.com](https://www.agirmanci.com) üzerinden benimle iletişime geçebilirsin.**

## İş Arama Vizesi (§18c)

Diplomanız Almanya'da tam olarak tanınıyorsa, puan hesaplamadan doğrudan iş aramaya gelebileceğiniz klasik yol.

### Kimler İçin Uygun?

Üniversite diploması Almanya'da tam olarak tanınan (ya da Almanya'da alınmış bir diplomaya sahip olan) ve iş teklifi olmadan iş aramak için Almanya'ya gelmek isteyen adaylar içindir.

### Avantajları

- Puan hesaplaması yok — süreç Chancenkarte'ye göre daha basit ve öngörülebilir.
- Tam tanınan bir diplomanız varsa başvuru şartları netleşmiş olur.
- İş bulduğunuzda doğrudan §18b ya da Mavi Kart başvurusuna geçiş yapılır.

### Dezavantajları

- Sadece 6 ay geçerli — Chancenkarte'nin 1 yılına göre kısa.
- Bu vizeyle ÇALIŞMA YAPILAMAZ, sadece iş görüşmelerine gidilebilir.
- Diplomanızın tam tanınması (Zeugnisbewertung ya da Alman diploması) şarttır.

### Başvuru Şartları

- Almanya'da tam olarak tanınan bir üniversite diploması
- Finansal kaynak kanıtı ve sağlık sigortası
- Gerekirse taahhütname (Verpflichtungserklärung) ile finansal güvence

### Gerekli Belgeler

#### ☒ Belge Kontrol Listesi

- ☐ Pasaport, biyometrik fotoğraf
- ☐ Diploma + Zeugnisbewertung (ZAB tam denklik belgesi) ya da Alman diploması
- ☐ Finansal kaynak kanıtı
- ☐ Sağlık sigortası

### Başvuru Süreci

1. Diplomanızın tam tanınırlığını ZAB üzerinden netleştirin (bkz. BÖLÜM 4: Denklik).
2. Finansal kaynak kanıtınızı hazırlayın.
3. Konsolosluktan İş Arama Vizesi randevusu alın.
4. Almanya'ya giriş yapıp 6 ay içinde aktif olarak iş arayın.
5. İş bulduğunuzda ilgili nitelikli işçi oturumuna (§18b) veya Mavi Kart'a geçiş başvurusu yapın.

## Ortalama İşlem Süresi ve Maliyet

Vize süreci 4-8 hafta; vize 6 ay geçerlidir ve bu süre içinde çalışma izni yoktur.

| Kalem                         | Tutar / Süre                            |
|-------------------------------|-----------------------------------------|
| Vize harcı                    | 75 €                                    |
| Zeugnisbewertung (ZAB) ücreti | Resmi ücret tarifesine göre değişir     |
| Finansal kaynak kanıtı        | 6 aylık yaşam masrafına göre hesaplanır |

## Güncel Yasal Dayanak

İş Arama Vizesi, §18c AufenthG kapsamında düzenlenir.

### KAYNAK

Make it in Germany — Anerkennung von Berufsqualifikationen  
Gesetze im Internet — §18c AufenthG

## Dikkat Edilmesi Gerekenler

### UYARI — Sık Gözden Kaçan Noktalar

Bu vize süresi içinde bir iş sözleşmesi imzalamış olmanız yetmez — yeni oturum izni başvurusunu vize süresi dolmadan yapmanız gerekir. Son haftalara bırakmayın.

## Gerçek Örnek

Bir danışanımız Almanya'da yüksek lisans yapmış, mezuniyet sonrası ülkesine dönmüştü; 3 yıl sonra İş Arama Vizesi ile tekrar geldi ve 5 ay içinde mühendislik alanında iş bularak §18b'ye geçti.

### MENTOR NOTU — Ben Olsam Ne Yapardım?

Diplomanız zaten tam tanınıyorsa Chancenkarte'nin puan hesaplama derdiyle uğraşmayın — bu vize sizin için daha hızlı ve nettir. Ama 6 aylık süreyi iyi planlayın, ilk 2 ayda hız kesmeyin.

## Sık Sorulan Sorular

**S: İş Arama Vizesi ile stajyer olarak çalışabilir miyim?**

C: Hayır, bu vize çalışma izni içermez; yalnızca iş görüşmesi ve deneme günü gibi ücretsiz faaliyetlere izin verilir.

**S: 6 ayda iş bulamazsam ne olur?**

C: Vize uzatılmaz; ülkenize dönüp şartları yeniden değerlendirmeniz ya da Chancenkarte gibi başka bir yolu denemeniz gerekir.

## Sonraki Adım

İş bulduğunuzda diploma türünüze göre 3.3 (§18a) veya 3.4 (§18b) kısmına, yüksek maaşlı bir teklif aldıysanız 3.5 AB Mavi Kartı kısmına geçebilirsiniz.

### SİZE NASIL YARDIMCI OLABİLİRİM?

Bu süreci tek başınıza da yapabilirsiniz. Ancak yanlış belge, yanlış vize türü ya da eksik evrak; aylarca gecikmeye ya da rede yol açabilir. Bu konuda birlikte çalışmak isterseniz:

✓ Göç yolu belirleme — tam denklik durumunuzu birlikte teyit edelim

**Bu süreci birlikte planlamak istersen [agirmanci.com](https://agirmanci.com) üzerinden benimle iletişime geçebilirsin.**

## Nitelikli İşçi Oturumu — Mesleki Eğitimli (§18a)

Yurt dışında aldığınız mesleki eğitim Almanya'da tanınıyorsa ve elinizde bir iş teklifi varsa, doğrudan uzun süreli çalışma oturumuna geçebilirsiniz.

### Kimler İçin Uygun?

Kendi ülkesinde en az 2 yıllık mesleki eğitim almış, bu eğitimi Almanya'da (IHK FOSA/HWK üzerinden) tanınmış ve Almanya'dan somut bir iş teklifi/sözleşmesi olan adaylar içindir.

### Avantajları

- 4 yıl süreli oturum izni verilir (ya da iş sözleşmesi daha kısaysa sözleşme süresi kadar).
- 2024 reformuyla birlikte şartları karşılayan herkese verilmesi zorunlu hale geldi — makamın takdir yetkisi kalmadı.
- Eş ve çocuklarınız için aile birleşimi başvurusu nispeten kolaydır.
- Belirli şartlarla 4 yıl sonra kalıcı oturma geçiş mümkündür.

### Dezavantajları

- Mesleğinizin Almanya'da tam denkliğinin alınmış olması şarttır (BÖLÜM 4: Denklik).
- İş, aldığınız eğitime uygun nitelikli bir pozisyon olmalı — yardımcı/vasıfsız işler için bu yol kullanılamaz.
- 45 yaş üstünde ilk kez başvuranlar için ek maaş ya da emeklilik güvencesi şartı vardır (2026: yıllık en az 55.770 € veya yeterli emeklilik birikimi kanıtı).

### Başvuru Şartları

- Mesleki eğitiminizin Almanya'da tanınmış olması (denklik belgesi)
- Almanya'dan yazılı bir iş sözleşmesi/teklifi
- İşin, aldığınız eğitime uygun nitelikli bir iş olması
- 45 yaş üstü için maaş/emeklilik güvencesi şartı

### Gerekli Belgeler

#### ☒ Belge Kontrol Listesi

- ☐ Denklik belgesi (IHK FOSA/HWK tarafından verilen)
- ☐ İş sözleşmesi
- ☐ Diploma + tercüme
- ☐ Sağlık sigortası, pasaport, biyometrik fotoğraf

### Başvuru Süreci

1. Mesleğinizin denkliğini IHK FOSA ya da HWK üzerinden aldırın (bkz. BÖLÜM 4: Denklik).
2. Denklik belgeniz elinizdeyken iş başvurularına başlayın ya da mevcut teklifinizi netleştirin.
3. İş sözleşmesini imzalayın.
4. Konsolosluktan §18a vizesi için randevu alın.

5. Almanya'ya giriş yapıp Anmeldung ve oturma izni işlemlerini tamamlayın.

## Ortalama İşlem Süresi ve Maliyet

Denklik süreci genelde 3 ay; vize süreci 4-8 hafta.

| Kalem                                 | Tutar / Süre        |
|---------------------------------------|---------------------|
| Denklik başvuru ücreti (IHK FOSA/HWK) | Kuruma göre değişir |
| Vize harcı                            | 75 €                |

## Güncel Yasal Dayanak

§18a AufenthG kapsamında düzenlenir; 2024 Fachkräfteeinwanderungsgesetz reformuyla zorunlu bir hak haline gelmiştir.

### KAYNAK

Make it in Germany — Fachkräfte mit Berufsausbildung  
IHK — Arbeitserlaubnis für Fachkräfte

## Dikkat Edilmesi Gerekenler

### UYARI — Sık Gözden Kaçan Noktalar

İşin gerçekten 'nitelikli' sayılıp sayılmadığı (aldığınız eğitime uygun bilgi/beceri gerektirip gerektirmediği) yabancılar dairesi tarafından sorgulanabilir — iş sözleşmenizin pozisyon tanımının bunu açıkça yansıttığından emin olun.

## Gerçek Örnek

Bir danışanımız Türkiye'de aldığı elektrik teknisyenliği eğitimini IHK FOSA'da denkletti, bir Alman firmasından teklif aldı ve 4 yıllık §18a oturumuyla Almanya'ya yerleşti.

### MENTOR NOTU — Ben Olsam Ne Yapardım?

Denklik ve iş bulma sürecini paralel yürütün — birini bitirip diğerine başlamak yerine, denklik başvurunuz IHK FOSA'dayken iş aramaya da başlayın. Bu, toplam süreci aylarca kısaltır.

## Sık Sorulan Sorular

**S: Denkliğim 'kısmi' çıkarsa §18a başvurabilir miyim?**

C: Genelde hayır, tam denklik istenir. Kısmi denklikle önce Chancenkarte üzerinden Almanya'ya gelip eksik telafi eğitimini tamamlamanız gerekebilir.

**S: İşveren değiştirebilir miyim?**

C: Evet, oturma izni belirli bir işverene bağlı değildir; ancak yeni işin de nitelikli ve eğitiminize uygun olması gerekir.

## Sonraki Adım

Aile birleşimi planlıyorsanız BÖLÜM: Diğer Vize Türleri — Aile Birleşimi kısmına, kalıcı oturma şartlarını öğrenmek isterseniz BÖLÜM: Almanya'da Yaşam bölümüne bakabilirsiniz.

### SİZE NASIL YARDIMCI OLABİLİRİM?

Bu süreci tek başınıza da yapabilirsiniz. Ancak yanlış belge, yanlış vize türü ya da eksik evrak; aylarca gecikmeye ya da rede yol açabilir. Bu konuda birlikte çalışmak isterseniz:

- ✓ Denklik danışmanlığı — IHK FOSA/HWK sürecinde birlikte ilerleyelim
- ✓ İş sözleşmesi kontrolü — pozisyonun §18a şartlarını karşılayıp karşılamadığını değerlendirelim

**Bu süreci birlikte planlamak istersen [agirmanci.com](https://www.agirmanci.com) üzerinden benimle iletişime geçebilirsin.**

## Nitelikli İşçi Oturumu — Üniversite Diplomalı (§18b)

Üniversite diplomanız Almanya'da tanınıyorsa ve bir iş teklifiniz varsa, maaş eşiği aramadan nitelikli işçi oturumuna geçebilirsiniz.

### Kimler İçin Uygun?

Üniversite diploması Almanya'da tanınan (Anabin uyumlu ya da ZAB tarafından değerlendirilmiş) ve Almanya'dan somut bir iş teklifi olan adaylar içindir.

### Avantajları

- Mavi Kart'ın aksine belirli bir maaş eşiği aranmaz — piyasa koşullarına uygun makul bir maaş yeterlidir.
- 2024 reformuyla iş ile diploma alanı arasında doğrudan bağlantı aranması şartı kaldırıldı; iş nitelikli olduğu sürece farklı bir alanda da olabilir.
- 4 yıl süreli oturum, zorunlu verilme hakkı, aile birleşimi kolaylığı.

### Dezavantajları

- Diplomanın Almanya'da tanınmış olması şarttır (Anabin/ZAB).
- İş, üniversite diploması gerektiren nitelikli bir pozisyon olmalıdır.
- 45 yaş üstünde ilk başvuruda maaş/emeklilik güvencesi şartı (2026: 55.770 €/yıl ya da yeterli emeklilik birikimi).

### Başvuru Şartları

- Almanya'da tanınan bir üniversite diploması
- Almanya'dan yazılı iş sözleşmesi
- İşin nitelikli (üniversite eğitimi gerektiren) bir pozisyon olması

### Gerekli Belgeler

#### ☒ Belge Kontrol Listesi

- ☐ Diploma + Anabin/ZAB değerlendirmesi (gerekliyse)
- ☐ İş sözleşmesi
- ☐ Diploma + transkript tercümesi
- ☐ Sağlık sigortası, pasaport, biyometrik fotoğraf

### Başvuru Süreci

1. Diplomanızı Anabin'den ön kontrol edin; netleşmiyorsa ZAB'a Zeugnissbewertung başvurusu yapın.
2. İş başvurularına başlayın ya da mevcut teklifinizi netleştirin.
3. İş sözleşmesini imzalayın.
4. Konsolosluktan §18b vizesi için randevu alın.
5. Almanya'ya giriş yapıp Anmeldung ve oturum izni işlemlerini tamamlayın.

## Ortalama İşlem Süresi ve Maliyet

ZAB değerlendirmesi (gerekiyorsa) 3 ay; vize süreci 4-8 hafta.

| Kalem                         | Tutar / Süre                        |
|-------------------------------|-------------------------------------|
| Zeugnisbewertung (ZAB) ücreti | Resmi ücret tarifesine göre değişir |
| Vize harcı                    | 75 €                                |

## Güncel Yasal Dayanak

§18b AufenthG kapsamında düzenlenir; 2024 Fachkräfteeinwanderungsgesetz reformuyla zorunlu bir hak haline gelmiştir.

### KAYNAK

Make it in Germany — Fachkräfte mit akademischer Ausbildung  
ZAB — Zeugnisbewertung

## Dikkat Edilmesi Gerekenler

### UYARI — Sık Gözden Kaçan Noktalar

Anabin veritabanında diplomanız 'H+' (tam denk) görünmüyorsa, iş başvurusuna geçmeden önce ZAB'dan resmi bir Zeugnisbewertung almanız işinizi ciddi şekilde hızlandırır.

## Gerçek Örnek

Bir danışanımızın işletme lisansı Anabin'de doğrudan 'H+' çıktı; ek bir denklik sürecine gerek kalmadan iş teklifini alıp 6 hafta içinde §18b vizesiyle Almanya'ya yerleşti.

### MENTOR NOTU — Ben Olsam Ne Yapardım?

§18b ile Mavi Kart arasında kararsızsanız maaş teklifinize bakın: teklif 2026 eşiklerinin (50.700 € ya da mangelberuf'ta 45.934 €) altındaysa zaten seçenek §18b'dir; üstündeyse Mavi Kart'ın ek haklarını (bkz. 3.5) değerlendirin.

## Sık Sorulan Sorular

**S: Diplomam alanımla ilgili olmayan bir işte çalışabilir miyim?**

C: 2024 reformu sonrası evet — iş nitelikli olduğu sürece diploma alanınızla birebir örtüşmesi artık şart değil.

**S: Anabin'de diplomam listede yoksa ne yapmalıyım?**

C: ZAB'a bireysel Zeugnisbewertung başvurusu yaparak resmi bir değerlendirme alabilirsiniz.

## Sonraki Adım

Maaş teklifiniz yüksekse 3.5 AB Mavi Kartı kısmına bakın. Aile birleşimi ve kalıcı oturma için BÖLÜM: Diğer Vize Türleri ve Almanya'da Yaşam bölümlerine geçebilirsiniz.

### SİZE NASIL YARDIMCI OLABİLİRİM?

Bu süreci tek başınıza da yapabilirsiniz. Ancak yanlış belge, yanlış vize türü ya da eksik evrak; aylarca gecikmeye ya da rede yol açabilir. Bu konuda birlikte çalışmak isterseniz:

- ✓ Üniversite diploması denklik ön kontrolü — Anabin/ZAB durumunuzu birlikte değerlendirelim
- ✓ İş sözleşmesi kontrolü

**Bu süreci birlikte planlamak istersen [agirmanci.com](https://agirmanci.com) üzerinden benimle iletişime geçebilirsin.**

## AB Mavi Kartı (EU Blue Card, §18g)

*Yüksek maaşlı bir iş teklifiniz varsa, Avrupa genelinde geçerli ve kalıcı oturma en hızlı giden yollardan biri.*

### Kimler İçin Uygun?

Üniversite diploması Almanya'da tanınan ve maaş eşiğini karşılayan somut bir iş teklifi olan, yüksek nitelikli profesyoneller içindir.

### Avantajları

- AB genelinde geçerlilik ve diğer AB ülkelerine geçişte kolaylık sağlar.
- B1 seviyesinde Almanca biliyorsanız 21 ay, bilmiyorsanız 33 ay sonra kalıcı oturma hakkı doğar — nitelikli işçi oturma göre daha hızlıdır.
- Eş için çalışma izni ve aile birleşimi süreçleri kolaylaştırılmıştır.
- İş, diploma alanınızla birebir örtüşmek zorunda değildir.

### Dezavantajları

- 2026 maaş eşiği standart pozisyonlarda yıllık 50.700 € (aylık brüt ~4.225 €) — bu, birçok sektörde ulaşılması zor bir seviyedir.
- Mangelberuf/yeni mezun/IT uzmanı gibi istisnai gruplar için eşik biraz daha düşük olsa da (2026: 45.934,20 €/yıl) yine de yüksektir.
- Diplomanızın Almanya'da tanınmış olması şarttır.

### Başvuru Şartları

- Almanya'da tanınan bir üniversite diploması
- 2026 için yıllık en az 50.700 € brüt maaş teklifi (mangelberuf/yeni mezun/IT'de 45.934,20 €)
- Yazılı iş sözleşmesi

### Gerekli Belgeler

#### ☒ Belge Kontrol Listesi

- ☐ Diploma + Anabin/ZAB değerlendirmesi (gerekliyorsa)
- ☐ İş sözleşmesi (maaş açıkça belirtilmiş)
- ☐ Sağlık sigortası, pasaport, biyometrik fotoğraf

### Başvuru Süreci

1. Diplomanızın Almanya'da tanınırlığını Anabin/ZAB üzerinden teyit edin.
2. Maaş teklifinizin güncel eşiği karşıladığından emin olun.
3. İş sözleşmesini imzalayın.
4. Konsolosluktan Mavi Kart vizesi için randevu alın.
5. Almanya'ya giriş yapıp Anmeldung ve oturma izni işlemlerini tamamlayın.

## Ortalama İşlem Süresi ve Maliyet

Diploma değerlendirmesi (gerekiyorsa) 3 ay; vize süreci 4-8 hafta.

| Kalem                                                     | Tutar / Süre                      |
|-----------------------------------------------------------|-----------------------------------|
| Standart maaş eşiği (2026, yıllık)                        | 50.700 € (aylık brüt ~4.225 €)    |
| İndirimli eşik — mangelberuf/yeni mezun/IT (2026, yıllık) | 45.934,20 € (aylık brüt ~3.828 €) |
| Vize harcı                                                | 75 €                              |

## Güncel Yasal Dayanak

AB Mavi Kartı, §18g AufenthG kapsamında düzenlenir; maaş eşiği yıllık genel emeklilik sigortası tavanının belirli bir oranına göre her yıl güncellenir.

### KAYNAK

Make it in Germany — EU Blue Card  
Gesetze im Internet — §18g AufenthG

## Dikkat Edilmesi Gerekenler

### UYARI — Sık Gözden Kaçan Noktalar

Maaş eşiği her yıl (genelde Ocak ayında) güncellenir — teklif aldığınız tarihteki değil, vize başvurusu yaptığınız tarihteki güncel eşiğe bakılır. Sınıra yakın tekliflerde bunu mutlaka kontrol edin.

## Gerçek Örnek

Bir danışanımız yazılım mühendisi olarak 48.000 €/yıl teklif aldı; IT mangelberuf kategorisinde indirimli eşiğin (45.934,20 €) üzerinde kaldığı için Mavi Kart'a hak kazandı.

### MENTOR NOTU — Ben Olsam Ne Yapardım?

Maaş teklifiniz standart eşiğin biraz altındaysa, pozisyonunuzun 'mangelberuf' (kıt meslek) listesine girip girmediğini mutlaka kontrol edin — birçok mühendislik, IT ve sağlık pozisyonu indirimli eşikten faydalanabiliyor.

## Sık Sorulan Sorular

### S: Mavi Kart ile iş değiştirebilir miyim?

C: İlk 2 yıl işveren/meslek değişikliği için yabancılar dairesi onayı gerekir; sonrasında serbestçe değiştirebilirsiniz.

### S: Ailemi hemen yanımda getirebilir miyim?

C: Evet, Mavi Kart sahipleri için aile birleşimi süreci diğer oturum türlerine göre daha hızlı ve kolay işler.

## Sonraki Adım

Kalıcı oturuma geçiş şartları için BÖLÜM: Almanya'da Yaşam bölümüne, aile birleşimi için BÖLÜM: Diğer Vize Türleri bölümüne bakabilirsiniz.

### SİZE NASIL YARDIMCI OLABİLİRİM?

Bu süreci tek başınıza da yapabilirsiniz. Ancak yanlış belge, yanlış vize türü ya da eksik evrak; aylarca gecikmeye ya da rede yol açabilir. Bu konuda birlikte çalışmak isterseniz:

✓ Almanya uygunluk analizi — maaş teklifinizin hangi kategoriye girdiğini birlikte netleştirelim

**Bu süreci birlikte planlamak istersen [agirmanci.com](https://agirmanci.com) üzerinden benimle iletişime geçebilirsin.**

## Çalışma Yolları — Karşılaştırma ve Sonraki Adım

| Yol                         | Diploma Şartı         | İş Teklifi | 2026 Maaş/Puan Şartı                    |
|-----------------------------|-----------------------|------------|-----------------------------------------|
| Chancenkarte                | Kısmi denklik yeterli | Gerekmez   | Min. 6 puan (ya da tam mesleki denklik) |
| İş Arama Vizesi (§18c)      | Tam denklik şart      | Gerekmez   | Yok, sadece finansal kaynak             |
| §18a (mesleki eğitilmiş)    | Tam mesleki denklik   | Şart       | Piyasa maaşı yeterli                    |
| §18b (üniversite diplomalı) | Tam akademik denklik  | Şart       | Piyasa maaşı yeterli                    |
| AB Mavi Kartı (§18g)        | Tam akademik denklik  | Şart       | 50.700 €/yıl (mangelberuf: 45.934 €)    |

Diplomanızın tanınırlık durumundan emin değilseniz BÖLÜM 4: Denklik bölümüne geçin — hangi çalışma yoluna uygun olduğunuzu orada netleştirebilirsiniz. Kendi işinizi kurmak istiyorsanız BÖLÜM 5: Serbest Meslek & Şirket Kurma bölümüne bakabilirsiniz.

*Çalışma Yolları bölümü burada tamamlanıyor. Devamında Denklik ve Serbest Meslek & Şirket Kurma bölümleri yer alıyor. İş Başvurusu, Almanya'da Yaşam ve diğer vize türleri için hazırladığımız bölümler tamamlandıkça [agirmanci.com/blog](https://agirmanci.com/blog) üzerinden ve bu rehberin güncel sürümünde paylaşılacak.*

## BÖLÜM 4

# DENKLİK

Anabin • ZAB (Akademik) • IHK FOSA / HWK (Mesleki) • Approbation (Sağlık)

## Denklik Nedir, Neden Gerekli?

*Diplomanızın ya da mesleğinizin Almanya'da resmi olarak tanınması — çoğu göç ve çalışma yolunun ortak paydası.*

'Denklik', yurt dışında aldığınız bir diplomanın ya da mesleki yeterliliğin Almanya'daki bir eşdeğerine ne kadar denk sayıldığının resmi kurumlar tarafından değerlendirilmesidir. Bu rehberde şu ana kadar geçen §18a, §18b, AB Mavi Kartı gibi birçok çalışma yolu, diplomanızın tanınmasını ön şart olarak arıyor.

### BİLGİ — Anabin: İlk bakılacak yer

Anabin (anabin.kmk.org), yabancı üniversite diplomalarının Almanya'da nasıl değerlendirildiğini gösteren ücretsiz bir veritabanıdır. Üniversiteniz ve bölümünüz listede 'H+' (tam denk) olarak görünüyorsa, çoğu durumda ayrı bir denklik belgesine gerek kalmadan işlem yapılabilir. Listede yoksa ya da belirsizse, resmi bir değerlendirme için ZAB'a başvurmanız gerekir.

## Denklik Türü Diplomanıza Göre Değişir

Hangi kuruma başvuracağınız, elinizdeki belgenin türüne bağlıdır:

### Diplomanız / mesleğiniz nedir?

**Üniversite diploması (mühendislik, işletme, vb. — akademik)** → [→ 4.2 ZAB (Zeugnisbewertung)]

**Mesleki eğitim / Ausbildung benzeri (elektrikçi, aşçı, teknisyen vb.)** → [→ 4.3 IHK FOSA / HWK]

**Sağlık mesleği (doktor, diş hekimi, eczacı, hemşire, ebe)** → [→ 4.4 Approbation]

**Emin değilim** → [→ Önce Anabin'den ön kontrol yapın]

### UYARI — Denklik olmadan çalışmak yasak olabilir

Özellikle sağlık meslekleri ve bazı teknik/taşımacılık meslekleri (örneğin tır şoförlüğünde Kod 95) için denklik ya da ek yeterlilik almadan mesleği icra etmek yasal olarak yasaktır ve hem çalışana hem işverene ciddi para cezasına yol açabilir. Denkliğiniz tamamlanana kadar hangi işleri yapabileceğinizi mutlaka netleştirin.

## Akademik Denklik — ZAB (Zeugnisbewertung)

Üniversite diplomanızın Almanya'daki karşılığını gösteren resmi bir değerlendirme belgesi.

### Kimler İçin Uygun?

Üniversite diploması olup bu diploma ile iş başvurusu, yüksek lisans/doktora başvurusu ya da düzenlenmemiş (Approbation gerektirmeyen) bir meslekte çalışmak isteyen adaylar içindir.

### Avantajları

- Anabin'de diplomanız zaten 'H+' ise ayrıca ZAB başvurusuna gerek kalmayabilir — birçok işveren/makam Anabin kaydını yeterli sayar.
- Zeugnisbewertung, iş başvurularında ve §18b/Mavi Kart süreçlerinde diplomanızın 'tam tanınan' statüsünü resmi olarak kanıtlar.
- Tek bir merkezi kurum (ZAB) tüm Almanya için değerlendirme yapar — eyalete göre değişmez.

### Dezavantajları

- Anabin'de diplomanız net değilse resmi başvuru süreci birkaç ay sürebilir.
- Zeugnisbewertung ücretlidir ve ücret iade edilmez.
- Bu belge, düzenlenmiş (Approbation gerektiren) meslekler için yeterli değildir — sağlık meslekleri ayrı bir süreç izler (bkz. 4.4).

### Başvuru Şartları

- Tamamlanmış bir üniversite diploması (transkript dahil)
- Diplomanın ve transkriptin onaylı tercümesi
- Başvuru ücretinin ödenmiş olması

### Gerekli Belgeler

#### ☒ Belge Kontrol Listesi

- ☐ Diploma aslı + onaylı tercüme
- ☐ Transkript (ders dökümü) + onaylı tercüme
- ☐ Kimlik/pasaport fotokopisi
- ☐ Başvuru formu (ZAB üzerinden)

### Başvuru Süreci

1. Anabin veritabanından üniversite ve bölümünüzün durumunu ön kontrol edin.
2. Anabin net değilse ya da resmi belge gerekiyorsa ZAB'a Zeugnisbewertung başvurusu yapın.
3. Gerekli belgeleri (diploma, transkript, tercümeler) tamamlayıp ücreti ödeyin.
4. Başvurunuz eksiksiz kabul edildikten sonra değerlendirme sürecini bekleyin.
5. Zeugnisbewertung belgenizi iş/vize başvurularınızda kullanın.

## Ortalama İşlem Süresi ve Maliyet

Tüm belgeler ve ücret eksiksiz teslim edildikten sonra işlem süresi yaklaşık 3 aydır.

| Kalem                           | Tutar / Süre                                                                       |
|---------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|
| Zeugnisbewertung başvuru ücreti | Resmi ücret tarifesine göre değişir (ZAB sitesinden güncel tutar kontrol edilmeli) |
| Tercüme masrafları              | Belge sayısına göre değişir                                                        |

## Güncel Yasal Dayanak

Denklik değerlendirmesi, Anerkennungsgesetz (Bundes- ve Landesrecht) çerçevesinde ZAB (Zentralstelle für ausländisches Bildungswesen) tarafından yürütülür.

### KAYNAK

ZAB — Zeugnisbewertung (zab.kmk.org)  
anabin.kmk.org  
anerkennung-in-deutschland.de

## Dikkat Edilmesi Gerekenler

### UYARI — Sık Gözden Kaçan Noktalar

Tercümelerin mutlaka yeminli/onaylı bir tercüman tarafından yapılmış olması gerekir — kendi çevirdiğiniz ya da onaysız tercümeler başvurunuzu geciktirir ya da reddettirir.

## Gerçek Örnek

Bir danışanımızın işletme lisansı Anabin'de doğrudan 'H+' olarak listeliydi; işvereni bu kaydı yeterli kabul etti ve ayrıca ZAB başvurusuna gerek kalmadı — süreç haftalar değil günler sürdü.

### MENTOR NOTU — Ben Olsam Ne Yapardım?

Başvurmadan önce mutlaka Anabin'e bakın — bu adım ücretsiz ve dakikalar sürer, ama gereksiz bir ZAB başvurusundan (hem ücret hem zaman) sizi kurtarabilir.

## Sık Sorulan Sorular

**S: Anabin'de üniversitem var ama bölümüm yok, ne yapmalıyım?**

C: Bu durumda bireysel bir Zeugnisbewertung başvurusu yaparak resmi bir değerlendirme almanız gerekir.

**S: Zeugnisbewertung ile hangi işlerde çalışabilirim?**

C: Düzenlenmemiş (serbest) mesleklerde ve diploma şartı arayan çoğu nitelikli pozisyonda kullanılabilir; doktorluk, öğretmenlik gibi düzenlenmiş meslekler ayrı bir süreçte tabidir.

## Sonraki Adım

Diplomanız tam olarak denkleşti mi netleştikten sonra BÖLÜM 3: Çalışma Yolları kısmındaki §18b ya da AB Mavi Kartı bölümlerine dönebilirsiniz.

### SİZE NASIL YARDIMCI OLABİLİRİM?

Bu süreci tek başınıza da yapabilirsiniz. Ancak yanlış belge, yanlış vize türü ya da eksik evrak; aylarca gecikmeye ya da rede yol açabilir. Bu konuda birlikte çalışmak isterseniz:

- ✓ Denklik ön değerlendirmesi — Anabin durumunuzu birlikte kontrol edelim
- ✓ ZAB başvuru takibi — belge ve tercüme sürecinde destek

**Bu süreci birlikte planlamak istersen [agirmanci.com](https://agirmanci.com) üzerinden benimle iletişime geçebilirsin.**

## Mesleki / Ticari Denklik — IHK FOSA ve HWK

*Ausbildung benzeri bir mesleki eğitiminiz varsa, bu eğitimin Almanya'daki karşılığını gösteren denklik süreci.*

### Kimler İçin Uygun?

Kendi ülkesinde en az 2 yıllık mesleki/teknik eğitim almış (elektrikçi, aşçı, teknisyen, kuaför gibi Ausbildung benzeri meslekler) ve bu mesleği Almanya'da icra etmek isteyen adaylar içindir.

### Avantajları

- IHK FOSA tüm Almanya için merkezi olarak çalışır (Nürnberg merkezli) — eyalete göre farklı muamele görme riski azdır.
- Tam denklik alınamasa bile 'kısmi denklik' Chancenkarte'de 4 puan değerindedir.
- Kısmi denklikte, eksikleri tamamlamak için Anpassungslehrgang (uyum eğitimi) ya da Kenntnisprüfung (bilgi sınavı) seçenekleri sunulur.

### Dezavantajları

- Regüle edilmiş zanaat mesleklerinde (Handwerk — usta/Meister gerektiren dallar) süreç HWK üzerinden yürür ve daha uzun sürebilir.
- Belgelerin resmi tercümesi ve bazen ders içeriği dökümü (müfredat) istenebilir; bu belgeyi eski okulunuzdan temin etmek zaman alabilir.
- Bazı meslekler (örn. profesyonel sürücülük) için denklik yeterli olmayıp ek ulusal sertifikalar (örn. Kod 95) da gerekir.

### Başvuru Şartları

- En az 2 yıllık mesleki eğitim belgesi (diploma/sertifika)
- Eğitim müfredatının/içeriğinin dökümü (bazı meslekler için)
- Belgelerin onaylı tercümesi

### Gerekli Belgeler

#### ☒ Belge Kontrol Listesi

- ☐ Diploma/sertifika + onaylı tercüme
- ☐ Eğitim süresini ve içeriğini gösteren belge
- ☐ İş deneyimi belgeleri (varsa, kısmi denklik puanını güçlendirir)
- ☐ Kimlik/pasaport fotokopisi

### Başvuru Süreci

1. Mesleğinizin 'Handwerk' (usta gerektiren, HWK) mi yoksa IHK kapsamında bir meslek mi olduğunu belirleyin.
2. Belgelerinizi ve onaylı tercümelerini hazırlayın.
3. IHK FOSA (ya da ilgili HWK) üzerinden başvurunuzu yapın.

- Değerlendirme sonucunda tam denklik, kısmi denklik ya da denk değil kararlarından biri çıkar; kısmi denklikte size sunulan telafi yolunu (Anpassungslehrgang/Kenntnisprüfung) değerlendirin.
- Denklik belgenizi iş başvurularınızda ve vize sürecinizde kullanın.

## Ortalama İşlem Süresi ve Maliyet

Belgeler ve ücret eksiksiz teslim edildikten sonra işlem süresi yaklaşık 3 aydır; telafi eğitimi gerekiyorsa süreç birkaç ay uzayabilir.

| Kalem                       | Tutar / Süre                                                                                 |
|-----------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|
| IHK FOSA/HWK başvuru ücreti | Başvuranın kendisi tarafından karşılanır; bazı durumlarda iş kurumu/işveren destek verebilir |
| Tercüme masrafları          | Belge sayısına göre değişir                                                                  |

## Güncel Yasal Dayanak

Denklik süreci, Berufsqualifikationsfeststellungsgesetz (BQFG) çerçevesinde IHK FOSA ve HWK tarafından yürütülür.

### KAYNAK

IHK FOSA — Anerkennung ausländischer Berufsabschlüsse  
anerkennung-in-deutschland.de

## Dikkat Edilmesi Gerekenler

### UYARI — Sık Gözden Kaçan Noktalar

Bazı meslekler (özellikle taşımacılık ve sağlıkla ilgili teknik meslekler) denklik dışında ayrı ulusal sertifika ya da sınav da isteyebilir — sadece denklik belgesiyle yetinmeden mesleğinizin tüm resmi şartlarını tek tek kontrol edin.

## Gerçek Örnek

Bir danışanımızın Türkiye'de aldığı CNC operatörlüğü sertifikası IHK FOSA tarafından kısmi denk bulundu; 6 haftalık bir Anpassungslehrgang tamamlayarak tam denklige yükseltti ve ardından §18a başvurusuna geçti.

### MENTOR NOTU — Ben Olsam Ne Yapardım?

Kısmi denklik çıkması bir başarısızlık değil, bir yol haritasıdır — size tam olarak hangi eksiği tamamlamanız gerektiğini söyler. Bu raporu aldığınızda ilk yapmanız gereken şey, Anpassungslehrgang mı yoksa Kenntnisprüfung mu sizin için daha hızlı, onu değerlendirmektir.

## Sık Sorulan Sorular

### S: Kısmi denklik ile Almanya'da çalışabilir miyim?

C: Doğrudan mesleğinizi icra edemeseniz de, kısmi denklik Chancenkarte başvurusunda puan sağlar ve genelde yardımcı pozisyonlarda çalışmaya izin verilir.

### S: Denklik süreci Türkiye'deyken başlatılabilir mi?

C: Evet, çoğu belge online başvuru sistemleri üzerinden Almanya'ya gitmeden önce başlatılabilir; bu, süreci önemli ölçüde hızlandırır.

## Sonraki Adım

Tam denklik aldıysanız BÖLÜM 3: Çalışma Yolları kısmındaki §18a bölümüne, kısmi denklikle ilerlemek istiyorsanız Chancenkarte bölümüne dönebilirsiniz.

### SİZE NASIL YARDIMCI OLABİLİRİM?

Bu süreci tek başınıza da yapabilirsiniz. Ancak yanlış belge, yanlış vize türü ya da eksik evrak; aylarca gecikmeye ya da rede yol açabilir. Bu konuda birlikte çalışmak isterseniz:

- ✓ Mesleki denklik danışmanlığı — IHK FOSA/HWK sürecinde baştan sona destek
- ✓ Belge ve tercüme kontrolü — başvurudan önce eksiksizliği birlikte teyit edelim

**Bu süreci birlikte planlamak istersen [agirmanci.com](https://www.agirmanci.com) üzerinden benimle iletişime geçebilirsin.**

## Sağlık Meslekleri Denkliği — Approbation

*Doktor, diş hekimi, eczacı, hemşire ya da ebe iseniz, mesleğinizi icra izniniz (Approbation) ayrı ve daha sıkı bir süreçten geçer.*

### Kimler İçin Uygun?

Doktor, diş hekimi, eczacı, hemşire, ebe gibi 'düzenlenmiş' (reglementiert) sağlık mesleklerinde yurt dışında eğitim almış ve Almanya'da bu mesleği icra etmek isteyen adaylar içindir.

### Avantajları

- 2026'da yürürlüğe girecek yeni yasayla (1 Kasım 2026) süreç sadeleştiriliyor: doğrudan Kenntnisprüfung (bilgi sınavı) usulü esas hale geliyor, belge bazlı uzun karşılaştırma süreci artık sadece tercihen sunuluyor.
- Approbation alındığında Almanya'da (ve çoğu durumda AB genelinde) mesleği sınırsız icra etme hakkı doğar.
- Sağlık sektöründeki yüksek personel açığı nedeniyle iş bulma süreci diğer sektörlerle göre görece hızlıdır.

### Dezavantajları

- Süreç eyalete göre değişen bir Landesamt (bölgesel sağlık/sosyal işler dairesi) üzerinden yürütülür — işlemler eyaletten eyalete farklılık gösterebilir.
- Kenntnisprüfung (bilgi sınavı) ciddi bir hazırlık gerektirir; birçok aday ilk denemede geçemez.
- Mesleki Almanca yeterliliği (genelde B2/C1 seviyesinde Fachsprachprüfung) ayrıca istenir.

### Başvuru Şartları

- İlgili sağlık alanında tamamlanmış bir eğitim/diploma
- Mesleki Almanca yeterliliği (Fachsprachprüfung, genelde B2/C1)
- Sağlık raporu ve mesleki uygunluk belgeleri (sabıka kaydı vb.)

### Gerekli Belgeler

#### ☒ Belge Kontrol Listesi

- ☐ Diploma + transkript + onaylı tercüme
- ☐ Mesleki Almanca sınav sonucu (Fachsprachprüfung)
- ☐ Sağlık raporu, iyi hal/sabıka belgesi
- ☐ Kimlik/pasaport, biyometrik fotoğraf

### Başvuru Süreci

1. Başvuracağınız eyaletin yetkili Landesamt'ını (Zentrale Anerkennungsstelle) belirleyin.
2. Belgelerinizi ve tercümelerinizi hazırlayıp başvurunuzu yapın.
3. Mesleki Almanca (Fachsprachprüfung) sınavına girin.
4. Gerekliyse Kenntnisprüfung (bilgi sınavı) için hazırlanıp sınava girin.
5. Başarılı olduğunuzda Approbation belgeniz verilir ve mesleğinizi icra edebilirsiniz.

## Ortalama İşlem Süresi ve Maliyet

2026 reformu öncesinde belge bazlı süreç 1 yıla kadar sürebiliyordu; doğrudan Kenntnisprüfung usulüyle sürecin belirgin şekilde kısalması bekleniyor. Sınav hazırlığı genelde birkaç ay gerektirir.

| Kalem                                      | Tutar / Süre                                               |
|--------------------------------------------|------------------------------------------------------------|
| Başvuru ve değerlendirme ücreti            | Eyalet'e göre değişir                                      |
| Fachsprachprüfung (mesleki Almanca sınavı) | Kuruma göre değişir                                        |
| Kenntnisprüfung (bilgi sınavı)             | Kuruma göre değişir, tekrar sınavlarında ek ücret olabilir |

## Güncel Yasal Dayanak

Süreç, mesleğe göre Bundesärzteordnung, Approbationsordnung ve ilgili sağlık meslek kanunları çerçevesinde yürütülür; 26 Mart 2026'da kabul edilen ve 1 Kasım 2026'da yürürlüğe girecek yeni yasayla usul sadeleştirilmektedir.

### KAYNAK

Bundesgesundheitsministerium — Anerkennung Heilberufe  
Landesamt için Zentrale Anerkennungsstelle (eyalet'e göre)

## Dikkat Edilmesi Gerekenler

### UYARI — Sık Gözden Kaçan Noktalar

Approbations süreci diğer denklik türlerine göre çok daha uzun ve zahmetlidir — mesleki Almanca ve Kenntnisprüfung hazırlığına Almanya'ya gitmeden önce, mümkünse ülkenizdeki başlayın.

## Gerçek Örnek

Bir danışanımız diş hekimliği diplomasıyla başvurdu; mesleki Almanca sınavını geçtikten sonra Kenntnisprüfung'a girdi ve ilk denemede geçerek Approbation aldı — toplam süreç yaklaşık 14 ay sürdü.

### MENTOR NOTU — Ben Olsam Ne Yapardım?

Bu süreçte en büyük risk zaman kaybı değil, yanlış eyalette ya da yanlış hazırlıkla sınava girmektir. Başvurmadan önce hangi Landesamt'ın sizin durumunuz için yetkili olduğunu ve o eyaletin sınav formatını mutlaka netleştirin.

## Sık Sorulan Sorular

**S: Approbation almadan Almanya'da sağlık sektöründe çalışabilir miyim?**

C: Evet, Approbation süreci devam ederken bazı eyaletlerde geçici mesleki izin (Berufserlaubnis) ile gözetim altında çalışılabilir; şartlar eyalet'e göre değişir.

**S: Kenntnisprüfung'da başarısız olursam ne olur?**

C: Sınava genelde birden fazla kez girme hakkınız vardır; başarısızlık durumunda ek hazırlık süreci önerilir.

## Sonraki Adım

Approbation sonrası iş başvuru süreciniz için BÖLÜM: İş Başvuru Süreci bölümüne bakabilirsiniz.

### SİZE NASIL YARDIMCI OLABİLİRİM?

Bu süreci tek başınıza da yapabilirsiniz. Ancak yanlış belge, yanlış vize türü ya da eksik evrak; aylarca gecikmeye ya da rede yol açabilir. Bu konuda birlikte çalışmak isterseniz:

✓ Sağlık meslekleri denklik danışmanlığı — hangi Landesamt'a başvurmanız gerektiğini birlikte netleştirelim

**Bu süreci birlikte planlamak istersen [agirmanci.com](https://www.agirmanci.com) üzerinden benimle iletişime geçebilirsin.**

## Denklik — Karşılaştırma ve Sonraki Adım

| Diploma Türü                        | Yetkili Kurum               | Sonuç Belgesi               | Ortalama Süre                                           |
|-------------------------------------|-----------------------------|-----------------------------|---------------------------------------------------------|
| Üniversite (akademik)               | ZAB (Anabin ön kontrolüyle) | Zeugnisbewertung            | ~3 ay (Anabin'de netse anında)                          |
| Mesleki/teknik (Ausbildung benzeri) | IHK FOSA / HWK              | Denklik belgesi (tam/kısmi) | ~3 ay                                                   |
| Sağlık meslekleri                   | İlgili eyaletin Landesamt'ı | Approbation                 | Birkaç ay - 1 yıl (reform sonrası kısalması bekleniyor) |

Denklik durumunuz netleştikten sonra BÖLÜM 3: Çalışma Yolları bölümüne dönüp size uygun çalışma iznine geçebilirsiniz. Kendi işinizi kurmayı düşünüyorsanız BÖLÜM 5: Serbest Meslek & Şirket Kurma bölümüne bakabilirsiniz.

*Denklik bölümü burada tamamlanıyor. Devamında Serbest Meslek & Şirket Kurma bölümü yer alıyor. İş Başvurusu, Almanya'da Yaşam ve diğer vize türleri için hazırladığımız bölümler tamamlandıkça [agiralmanci.com/blog](https://agiralmanci.com/blog) üzerinden ve bu rehberin güncel sürümünde paylaşılacak.*

## BÖLÜM 5

# SERBEST MESLEK & ŞİRKET KURMA

Freiberufler Vizesi • Girişimci/Şirket Vizesi

## Kendi İşinizle Almanya'ya Yerleşmek

Almanya'da iş teklifi almadan, kendi mesleğinizi ya da işinizi kurarak da yerleşebilirsiniz. Bu yolun iki ana kolu var: bağımsız bir meslek icra eden 'serbest meslek sahibi' (Freiberufler) olmak, ya da ticari bir şirket kurup 'girişimci' (Gewerbetreibender) olarak başvurmak.

### Yapmak istediğiniz iş nasıl bir şey?

**Sanatçı, yazar, dil öğretmeni, bağımsız danışman/mühendis/tercüman gibi bireysel bir meslek** → [→ 5.1  
*Serbest Meslek Vizesi*]

**Ticari bir şirket (GmbH/UG), e-ticaret, üretim, perakende gibi bir iş modeli** → [→ 5.2 Şirket Kurma / Girişimci  
*Vizesi*]

**Emin değilim** → [→ 5.3 kısımdaki karşılaştırmaya bakın]

## Serbest Meslek Vizesi (Freiberufler, §21 Abs. 5)

*Sanatçı, yazar, danışman, tercüman, mühendis gibi bağımsız bir mesleği kendi adınıza icra etmek istiyorsanız, şirket kurmadan başvurabileceğiniz yol.*

### Kimler İçin Uygun?

Sanatçı, yazar, gazeteci, dil öğretmeni ya da bağımsız çalışan mühendis, mimar, doktor, yeminli tercüman, mali müşavir gibi Almanya'nın 'serbest meslek' (Freier Beruf) olarak tanımladığı bir alanda kendi adına çalışmak isteyen adaylar içindir.

### Avantajları

- Şirket (GmbH/UG) kurma zorunluluğu ve buna bağlı asgari sermaye şartı yoktur.
- Ticaret vergisine (Gewerbesteuer) tabi değildir — sadece gelir vergisi öder.
- Değerlendirme, işin ekonomik ya da kültürel katkısına göre yapılır; katı bir sermaye eşiği aranmaz.
- Başarılı olunması hâlinde 3 yıl sonra süresiz oturuma geçiş yolu açıktır.

### Dezavantajları

- 'Serbest meslek' sayılan işler listesi dardır — her bağımsız çalışma bu kapsama girmez, önceden netleştirilmelidir.
- Mesleği icra etme yetkinliğinizi (diploma, referans, portföy) belgelemeniz gerekir.
- Finansman/gelir projeksiyonunuzu somut şekilde göstermeniz istenir.
- 45 yaş üstündeyse yeterli emeklilik güvencesi kanıtı ayrıca istenir.

### Başvuru Şartları

- Planladığınız işin finansmanını gösteren somut bir plan
- Mesleği icra etme yetkinliğinizi kanıtlayan belgeler (diploma, referans, portföy, meslek odası kaydı gibi)
- İşin Almanya'ya ekonomik ya da kültürel katkısının makul görülmesi
- 45 yaş üstü için yeterli emeklilik/sağlık güvencesi kanıtı

### Gerekli Belgeler

#### ☒ Belge Kontrol Listesi

- ☐ İş planı / faaliyet açıklaması
- ☐ Diploma, referans mektupları, portföy ya da meslek yetkinliğini gösteren belgeler
- ☐ Finansman kanıtı (banka hesabı, sözleşmeler, ön anlaşmalar)
- ☐ Sağlık sigortası, pasaport, biyometrik fotoğraf

### Başvuru Süreci

1. Yapacağınız işin gerçekten 'serbest meslek' (Freier Beruf) kapsamına girip girmediğini netleştirin.
2. İş planınızı ve finansman kaynağınızı somut olarak hazırlayın.

3. Mesleğinize göre gerekiyorsa ilgili meslek odasının (mimarlar odası, mütercimler birliği gibi) görüşünü/kaydını alın.
4. Konsolosluk ya da yabancılar dairesine başvurunuzu yapın.
5. Onay sonrası Almanya'ya giriş yapıp vergi dairesine (Finanzamt) kayıt olun.

## Ortalama İşlem Süresi ve Maliyet

Başvuru değerlendirmesi genelde 2-4 ay sürer; ilk oturum izni 3 yıla kadar verilir.

| Kalem                                   | Tutar / Süre              |
|-----------------------------------------|---------------------------|
| Vize/oturum izni harcı                  | 100 € civarı              |
| Meslek odası kayıt ücreti (gerekiyorsa) | Odaya göre değişir        |
| Muhasebe/vergi danışmanlığı (yıllık)    | İşin hacmine göre değişir |

## Güncel Yasal Dayanak

Serbest meslek oturumu, §21 Abs. 5 AufenthG kapsamında düzenlenir.

### KAYNAK

Make it in Germany — Selbstständigkeit  
touring-artists.info — Freiberufler Vize Rehberi

## Dikkat Edilmesi Gerekenler

### UYARI — Sık Gözden Kaçan Noktalar

'Serbest meslek' sayılıp sayılmadığınız konusunda kendi kendinize karar vermeyin — bu sınıflandırma yabancılar dairesi ve vergi dairesi tarafından yapılır. Belirsiz durumlarda başvurudan önce mutlaka teyit alın; aksi halde başvurunuz 'ticari faaliyet' sayılıp reddedilebilir.

## Gerçek Örnek

Bir danışanımız yeminli tercümanlık deneyimiyle başvurdu; referans mektupları ve mevcut müşteri sözleşmeleriyle finansmanını kanıtlayarak 3 yıllık serbest meslek oturumu aldı.

### MENTOR NOTU — Ben Olsam Ne Yapardım?

Finansman kanıtınızı sadece banka bakiyesiyle değil, elinizdeki somut sözleşmeler/ön anlaşmalarla desteklerseniz başvurunuz çok daha güçlü değerlendirilir. Yabancılar dairesi 'bu iş gerçekten yürür mü?' sorusuna somut cevap arar.

## Sık Sorulan Sorular

**S: Freiberufler olarak hem Almanya'da hem yurt dışında müşterilere hizmet verebilir miyim?**

C: Evet, müşterileriniz nerede olursa olsun, faaliyetinizi Almanya merkezli yürütmeniz yeterlidir.

**S: Freiberufler oturumu ailemle gelmemi kolaylaştırır mı?**

C: Yeterli gelir ve konut şartını karşıladığınızda aile birleşimi başvurusu yapılabilir; gelir düzensizse süreç zorlaşabilir.

## Sonraki Adım

İşiniz ticari bir model gerektiriyorsa (şirket, çalışan istihdamı, stok/ürün satışı) 5.2 Şirket Kurma / Girişimci Vizesi kısmına bakın.

### SİZE NASIL YARDIMCI OLABİLİRİM?

Bu süreci tek başınıza da yapabilirsiniz. Ancak yanlış belge, yanlış vize türü ya da eksik evrak; aylarca gecikmeye ya da rede yol açabilir. Bu konuda birlikte çalışmak isterseniz:

- ✓ Almanya uygunluk analizi — işinizin 'serbest meslek' kapsamına girip girmediğini birlikte değerlendirelim
- ✓ İş planı/finansman kanıtı hazırlığı

**Bu süreci birlikte planlamak istersen [agirmanci.com](https://agirmanci.com) üzerinden benimle iletişime geçebilirsin.**

## Şirket Kurma / Girişimci Vizesi (Gewerbtreibende, §21 Abs. 1)

*Ticari bir şirket kurmak, çalışan istihdam etmek ya da bir iş modelini büyütmek istiyorsanız izlemeniz gereken yol.*

### Kimler İçin Uygun?

Almanya'da ticari bir şirket (GmbH, UG gibi) kurarak ürün/hizmet satmak, çalışan istihdam etmek ya da bir iş modelini büyütmek isteyen girişimciler içindir.

### Avantajları

- GmbH/UG gibi kurumsal bir yapı, yatırımcı ve banka nezdinde güven sağlar.
- İşiniz büyüdükçe çalışan istihdam edebilir, Almanya ve AB pazarına doğrudan erişebilirsiniz.
- İş planınız güçlüyse (istihdam yaratma, yenilikçilik, yeterli sermaye) değerlendirme olumlu sonuçlanabilir.
- Başarılı işletmeler için 3 yıl sonra süresiz oturuma geçiş mümkündür.

### Dezavantajları

- İş planınız, ilgili IHK (Ticaret Odası) tarafından ciddi şekilde incelenir: iş fikrinin uygulanabilirliği, girişimcilik deneyiminiz, yatırım/sermaye miktarı ve istihdam etkisi birlikte değerlendirilir.
- GmbH kurmak için asgari 25.000 € kayıtlı sermaye gerekir (kuruluşta yarısının, yani 12.500 €'nun ödenmiş olması yeterlidir); UG'de sermaye şartı daha düşüktür ama güven algısı da daha zayıftır.
- Noter, ticaret sicili kaydı ve muhasebe gibi ek bürokratik ve mali yükler vardır.
- İş planı yetersiz bulunursa reddedilme riski yüksektir ve yeniden başvuru zaman alır.

### Başvuru Şartları

- Detaylı, sayısal verilerle desteklenmiş bir iş planı
- Yeterli sermaye kanıtı
- İlgili IHK/Ticaret Odası'nın olumlu görüşü
- Girişimcilik deneyimi ya da ilgili sektör tecrübesi (varsa başvuruyu güçlendirir)

### Gerekli Belgeler

#### ☒ Belge Kontrol Listesi

- ☐ İş planı (pazar analizi, finansal projeksiyon, istihdam planı dahil)
- ☐ Sermaye kanıtı (banka referansı, yatırımcı sözleşmesi vb.)
- ☐ Şirket kuruluş belgeleri (noter onaylı ana sözleşme, ticaret sicili kaydı)
- ☐ IHK görüş yazısı
- ☐ Sağlık sigortası, pasaport, biyometrik fotoğraf

### Başvuru Süreci

1. İş planınızı sayısal verilerle (yatırım, gelir projeksiyonu, istihdam hedefi) hazırlayın.
2. Şirket türünüzü (GmbH/UG) belirleyip noter huzurunda kuruluş işlemlerini başlatın.

- İlgili IHK'dan iş planınız için görüş/değerlendirme alın.
- Yabancılar dairesine/konsolosluga oturum izni başvurunuzu yapın.
- Onay sonrası şirketinizi ticaret siciline tescil ettirip faaliyete başlayın.

## Ortalama İşlem Süresi ve Maliyet

İş planı hazırlığı ve IHK değerlendirmesi birkaç hafta-ay; toplam süreç genelde 3-6 ay sürer.

| Kalem                                | Tutar / Süre                                         |
|--------------------------------------|------------------------------------------------------|
| GmbH asgari sermaye                  | 25.000 € (kuruluştaki en az 12.500 € ödenmiş olmalı) |
| Noter ve ticaret sicili masrafları   | 800-1.500 € civarı                                   |
| IHK değerlendirme/danışmanlık ücreti | Odaya göre değişir                                   |
| Vize/oturma izni harcı               | 100 € civarı                                         |

## Güncel Yasal Dayanak

Girişimci/şirket sahibi oturumu, §21 Abs. 1 AufenthG kapsamında düzenlenir; değerlendirme kriterleri iş fikrinin uygulanabilirliği, girişimcilik deneyimi, yatırım/sermaye miktarı, istihdam ve yenilikçilik etkisini kapsar.

### KAYNAK

IHK — Gründung aus dem Ausland  
Make it in Germany — Selbstständigkeit

## Dikkat Edilmesi Gerekenler

### UYARI — Sık Gözden Kaçan Noktalar

İş planınızı sadece 'iyi bir fikir' olarak değil, somut sayılarla (kaç yılda kaç çalışan, ne kadar ciro, ne kadar yatırım) sunmazsanız IHK değerlendirmesinde zorlanırsınız. Deneyimsiz girişimciler için profesyonel bir iş planı danışmanlığı almak çoğu zaman kendini amorti eder.

## Gerçek Örnek

Bir danışanımız e-ticaret alanında 3 yıllık deneyimiyle başvurdu; iş planında 2 yıl içinde 3 kişi istihdam etme hedefini somut rakamlarla desteklediği için IHK'dan olumlu görüş aldı ve UG kurarak Almanya'ya yerleşti.

### MENTOR NOTU — Ben Olsam Ne Yapardım?

Sermayeniz sınırlıysa GmbH yerine UG (haftalık 'mini-GmbH') ile başlamayı düşünün — daha düşük sermayeyle kurulabilir, ama IHK değerlendirmesinde ciddiyetinizi göstermek için yine de güçlü bir iş planına ihtiyacınız olacak.

## Sık Sorulan Sorular

**S: GmbH yerine şahıs şirketiyle (Einzelunternehmen) başvurabilir miyim?**

C: Teknik olarak mümkündür ama IHK değerlendirmesinde kurumsal bir yapı (GmbH/UG) genelde daha güçlü bir izlenim bırakır ve sorumluluğunuzu sınırlar.

**S: İş planım reddedilirse tekrar başvurabilir miyim?**

C: Evet, ancak eksiklerinizi (sermaye, istihdam planı, pazar analizi) somut şekilde güçlendirmeden yeniden başvurmak zaman kaybına yol açar.

## Sonraki Adım

Hangi şirket türünün (Freiberufler mi Gewerbe mi) size uygun olduğundan emin değilseniz 5.3 kısımdaki karşılaştırmaya bakın.

### SİZE NASIL YARDIMCI OLABİLİRİM?

Bu süreci tek başınıza da yapabilirsiniz. Ancak yanlış belge, yanlış vize türü ya da eksik evrak; aylarca gecikmeye ya da rede yol açabilir. Bu konuda birlikte çalışmak isterseniz:

- ✓ İş planı danışmanlığı — IHK değerlendirmesine hazır bir plan birlikte oluşturalım
- ✓ Şirket kurma sürecinde yönlendirme

**Bu süreci birlikte planlamak istersen [agirmanci.com](https://agirmanci.com) üzerinden benimle iletişime geçebilirsin.**

## Serbest Meslek mi, Şirket mi? Karşılaştırma ve Sonraki Adım

| Kriter              | Serbest Meslek (Freiberufler)                                        | Şirket (Gewerbe)                                |
|---------------------|----------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|
| Kimin için          | Sanatçı, yazar, danışman, mühendis, tercüman gibi bireysel meslekler | Ticari iş modeli, ürün/hizmet satışı, istihdam  |
| Asgari sermaye      | Yok, finansman planı yeterli                                         | GmbH için 25.000 € (yarısı peşin)               |
| Vergi               | Sadece gelir vergisi                                                 | Gelir vergisi + ticaret vergisi (Gewerbesteuer) |
| Değerlendiren kurum | Yabancılar dairesi (gerekirse meslek odası görüşüyle)                | Yabancılar dairesi + IHK görüşü                 |
| Kuruluş süreci      | Nispeten basit                                                       | Noter + ticaret sicili + IHK süreci             |

Kendi işinizle Almanya'ya yerleşme yolunu netleştirdikten sonra, iş başvuru sürecini ve kalıcı oturma geçiş şartlarını öğrenmek için BÖLÜM: İş Başvuru Süreci ve Almanya'da Yaşam bölümlerine bakabilirsiniz.

*Serbest Meslek & Şirket Kurma bölümü burada tamamlanıyor. İş Başvuru Süreci, Almanya'da Yaşam ve diğer vize türleri için hazırladığımız bölümler tamamlandıkça [agirmanci.com/blog](https://agirmanci.com/blog) üzerinden ve bu rehberin güncel sürümünde paylaşılacak.*